

Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU1y

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över avsnittet Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor i regeringens proposition 2021/22:1 Budgetpropositionen för 2022, de propositioner som bereds inom ramen för budgetärendet samt de motioner som kan komma att väckas med anledning av detta.

Utskottet har behandlat ramarna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i yttrande 2021/22:SkU2y Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

I detta yttrande behandlar utskottet övriga frågor i det aktuella avsnittet.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (M, KD).

Sammanfattning

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken, tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram i de propositioner som bereds inom ramen för budgetärendet och har ingen invändning mot de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisar. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 godkänns och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2023 och 2024 godkänns.

Utskottets ställningstagande innebär ett instämmande i följande bedömningar och tillstyrkande av följande ändringar på skatteområdet under 2022:

- Skatterna sänks med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.
- Skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks.

- En skattelättnad för avgiften till en arbetslöshetskassa bör införas. Skattelättnaden bör ges genom en skattereduktion med 25 procent av den avgift som betalats under året.
- En skattelättnad införs för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk.
- Nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar bör ändras. Det bör ske genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik.
- Reglerna om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag förenklas.
- Reglerna om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall utvidgas.
- En skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar införs.
- En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer bör införas.
- Avdragsrätten för underskott från tidigare år bör begränsas.
- Miljöstyrningen i bonus malus-systemet för nya lätta fordon bör skärpas för att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet.
- Skatten på förbränning av avfall bör BNP-indexeras.
- Skatten på kemikalier i viss elektronik bör BNP-indexeras.
- Skatten på reklam avskaffas.
- Skatten på alkohol respektive tobak bör höjas.
- En skatt på kemikalier i kläder och skor bör i nuläget inte införas.
- Vissa inköp gjorda av EU-organ med anledning av covid-19 bör undantas från mervärdesskatt.
- Omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas.
- Mervärdesskatten för vissa reparationer bör sänkas ytterligare.
- En möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar bör införas.

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden.....	5
Riktlinjer i skattepolitiken	5
Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.....	21
Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa	23
Skattelättnad för cykelförmån	24
Ändrad nedsättning för förmånsvärdet för miljöanpassade bilar	25
Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.....	27
Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall	28
Jobbskatteavdrag m.m.	30
Sänkt skatt på pension	33
Skattereduktion för installation av grön teknik.....	34
Brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt	35
SINK-skatt.....	36
Expertskatt.....	37
Husavdraget.....	39
Reseavdrag m.m.	41
Skattereduktion för bosparande	43
Gåvor till ideell verksamhet	45
Avdrag för ränteutgifter.....	46
Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag	48
Beskattning vid generationsskifte.....	51
Investeringsparkonto m.m.....	52
Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.	54
Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.	56
Andrahandsuthyrning	58
Exitskatt.....	60
Skattefri uthyrning av personliga tillgångar	62
En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer	64
En begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år	65
Avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto	66
Riskskatt för större kreditinstitut	68
Ändrad bolagsbeskattning m.m.	70
Investeraravdrag m.m.	71
Skogskonton m.m.	73
Tonnageskatt	75
Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet	76
BNP-indexering av avfallsförbränningsskatten	77
Skatt på drivmedel.....	78
Beskattning av tung vägtrafik.....	81
Övriga miljö- och energiskatter	83
BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik.....	88
Utvärdering av skatten på kemikalier i viss elektronik.....	89
Avskaffad reklamskatt.....	90
Höjd skatt på alkohol och tobak	91

En skatt på kemikalier i kläder och skor införs inte.....	92
Skatt på plastbärkassar	93
Mervärdesskatteundantag för vissa inköp av EU-organ med anledning av covid-19	94
Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.....	95
Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer	96
Övriga mervärdesskattefrågor	97
Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd.....	97
Utvärdering av utjämningsordningen med Danmark.....	98
Lagförslagen.....	99
Offentliga sektorns skatteintäkter	100
Avvikande meningar.....	102
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M)	102
2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (SD)	104
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (C).....	106
4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (V).....	108
5. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (KD).....	111
6. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (L)	114
Särskilt yttrande	117
Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M, KD)	117

Utskottets överväganden

Riktlinjer i skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken och föreslår att Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Vänsterpartiets, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Regeringen föreslår (punkt 1 i denna del) att riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Sverige kämpar tillsammans med resten av världen sedan över ett och ett halvt år tillbaka mot covid-19-pandemin. Även om läget fortfarande är osäkert talar mycket för att en väg ut ur pandemin nu kan vara inom räckhåll. Svenska folket har vaccinerats i en takt och omfattning som saknar motstycke i Sveriges historia. Ekonomin återhämtar sig nu snabbt, fler kommer åter i arbete och nya möjligheter att lösa samhällsproblemen skapas.

Klimatet är vår tids ödesfråga. Sverige är och ska förbli ett föregångsland i arbetet för miljön och klimatet. Omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi är nödvändig för att Sverige ska uppnå sina miljö- och klimatomål, för att nå de globala målen i Agenda 2030 och för att bibehålla näringslivets konkurrenskraft globalt. Den senaste rapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, visar dock att takten i klimatomställningen måste öka, både i Sverige och globalt. Regeringen föreslår därför en rad åtgärder för att påskynda den gröna omställningen av ekonomin, för minskade utsläpp, för att främja den cirkulära ekonomin och för att värna den svenska naturen.

Bättre förutsättningar för cykelpendling ger positiva effekter på såväl miljö och stadsutveckling som hälsa. Förutom en god tillgång till cykelvägar kan ekonomiska styrmedel och incitament vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil. Regeringen kommer att föreslå en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk.

Regeringen kommer att föreslå att miljöstyrningen i bonus malus-systemet för nya lätta fordon skärps för att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet. Den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer.

Prognoserna för bonusen är mycket osäkra. Regeringen följer därför utvecklingen noga och kommer att tillskjuta mer medel för bonusen om det krävs. Dessutom kommer regeringen att föreslå att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar förenklas och koncentreras till bilar med låga utsläpp.

Det är i dag många gånger relativt enkelt och billigt att köpa nytt. Att reparera, hyra eller återanvända befintliga produkter är dock oftast mer resurseffektivt, tar mindre energi i anspråk och ger lägre utsläpp än att producera nya varor. För att främja en cirkulär ekonomi kommer regeringen att föreslå en möjlighet att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till 20 000 kronor. Därmed minskar behovet av att köpa nytt, och naturens resurser utnyttjas bättre. Regeringen kommer också att föreslå en ytterligare sänkning av mervärdesskatten på reparationer av vissa varor från 12 till 6 procent.

Långsiktigt livskraftiga företag som tagit sig igenom lågkonjunkturen med stöd av krisåtgärderna ska inte behöva försättas i konkurs mitt i återhämtningen. Regeringen kommer därför att föreslå att återbetalningstiden för företagens anstånd med skattebetalningar förlängs, vilket förväntas öka likviditeten i företagen och på så sätt ytterligare bidra till den ekonomiska återhämtningen.

Vidare kommer regeringen att föreslå en skattesänkning, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster. Dessutom kommer regeringen att föreslå en nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden juni–augusti 2022 för ungdomar i åldern 19–23 år.

Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen kommer att föreslå att det ska införas en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetskassan fr.o.m. halvårsskiftet 2022 för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet.

För att minska den administrativa bördan för små företag kommer regeringen att föreslå en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.

Sjukförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för återgång i arbete. Regeringen föreslår därför ett flertal angelägna reformer. Regeringen vill förstärka skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Genom ökad offentlig konsumtion, offentliga investeringar samt transfereringar och sänkta skatter till låginkomsthushåll bidrar de föreslagna reformerna i denna proposition till att stimulera tillväxten och sysselsättningen de närmaste åren. De föreslagna och aviserade reformerna väntas även ha sammantaget positiva effekter på lång sikt. Fördelningspolitiken bidrar till att tillväxt och välfärd kommer alla till del genom hela livet, så att livschanser och levnadsvillkor utjämnas. En del av utjämningen sker via skatter och transfereringar, som direkt påverkar den ekonomiska standarden.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna föreslår i partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Moderaternas politik syftar till att bygga ett samhälle som tar tillvara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning.

Moderaternas budget tar vara på möjligheten till strukture reformer som uppstått i spåren av krisen, dvs. reformer som varaktigt höjer tillväxten. Budgeten innehåller ett antal åtgärder för att öka produktiviteten och självförsörjningen och få långtidsarbetslösa i arbete.

I budgeten sänker Moderaterna också skatten för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Moderaterna gör det för att det är rätt, då det ökar sysselsättningen, och för att det är rättvist att ansträngning lönar sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget innebär att utbytet att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Detta till skillnad mot regeringens förvärvs-avdrag, som inte gör det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Tillsammans med bidragstaket och stramare transfereringssystem är sänkta skatter på låga och medelstora inkomster centralt för att minska arbetslösheten och få fler att försörja sig själva. Moderaterna avvisar regeringens förslag om förstärkning av förvärvsavdraget, förslaget om skattereduktion för avgift till a-kassan och skattelättnad för cykelförmån.

Att driva företag i Sverige ska vara enkelt. Villkor och skatter för landets företagare ska utformas för att inte lägga orimliga bördor på företagare. Lagar och regler ska utformas så att de är enkla att tillämpa. Moderaternas budget underlättar för företag att växa och anställa – motionärerna föreslår bl.a. sänkt skatt på sparande, mer generösa forskningsavdrag, mer förmånliga personaloptioner och minskat regelkrångel. Mer i plånboken för landets pensionärer är en viktigare prioritering än att lägga miljarder kronor på reformer som familjeveckan eller på skadliga reformer som försvagar arbetslinjen. Moderaterna är partiet för den som jobbar, den som vill jobba och den som har jobbat. Den som varit med och byggt Sverige ska känna att det lönat sig. Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten. Moderaterna sänker skatten för alla pensionärer – med ca 200 kronor per månad.

Moderaterna anser att en stor skattereform behöver genomföras inom en snar framtid.

Moderaterna anser att reglerna för personaloptioner bör utvidgas så att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Moderaterna anser även att det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

Moderaterna föreslår en förstärkning av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster.

Moderaterna föreslår att skatten för pensionärer sänks med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

Moderaterna föreslår att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sänks från 25 procent till 20 procent.

Nystartade bolag bidrar med ny teknik och nya affärsmodeller, samtidigt som det är svårare för nystartade bolag att ta in kapital. Moderaterna föreslår därför att nystartade bolag ska vara undantagna från bolagsskatt de första tre åren.

För att ytterligare stödja de större företag som står för majoriteten av den kommersiella forskningen föreslår Moderaterna att taket i forskningsavdraget ska höjas ytterligare till 2 miljoner kronor per månad.

Moderaterna föreslår att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Moderaterna föreslår vidare att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om en bankskatt.

Moderaterna avvisar vidare regeringens förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Utöver att föreslå sänkta drivmedelsskatter avisar Moderaterna det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus.

Avfallsförbränningsskatten tas bort för att underlätta lokal energi-produktion fr.o.m. 1 juli 2022.

Moderaterna avvisar överindexering av kemikalieskatten.

Moderaterna avvisar höjd skatt på alkohol respektive tobak från BP21 och BP22.

Plastpåseskatten avskaffas fr.o.m. 1 juli 2022.

Moderaterna avvisar sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2021:22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Utöver det mänskliga lidandet har pandemin, och de införda restriktionerna för att minska smittspridningen, medfört ekonomiska konsekvenser för privatpersoner och för företag – där restauranger, sportarenor, museer, nöjesparker och annan besöksintensiv verksamhet har drabbats särskilt hårt. Krisen har resulterat i minskad lönsamhet för företagen, med färre nyanställningar och ökad arbetslöshet som följd.

Grunden för ett fungerande välfärdssamhälle är att alla är med och bidrar efter förmåga. Den som kan jobba ska jobba. Så är dock inte fallet i dag.

För att minska arbetslösheten måste åtgärderna rikta sig mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas: hos företag som expanderar och nyanställer på grund av tillväxt, inte på grund av massiva subventioner från staten. Det behöver bli billigare och lättare att starta företag, mer gynnsamt att expandera verksamheten samt mer lönsamt att gå från bidrag till arbete.

Sverigedemokraterna föreslår att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension.

Sverigedemokraterna föreslår att flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavgift – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna.

Sverigedemokraterna föreslår att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent.

Sverigedemokraterna föreslår att ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer införs.

Sverigedemokraterna föreslår att skattefri milersättning för privat bil i tjänsten ska höjas från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil.

Sverigedemokraterna vill avskaffa förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar.

Sverigedemokraterna föreslår ett avdragsgillt bosparande för att uppmuntra till att spara till sitt boende.

Sverigedemokraterna föreslår att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

Sverigedemokraterna föreslår att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår Sverigedemokraterna vidare att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensions-sparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningarna och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt.

Sverigedemokraterna föreslår att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

Sverigedemokraterna föreslår även att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Bonus minus-systemet för personbilar ska avskaffas.

Sverigedemokraterna motsätter sig en skatt på avfallsförbränning, främst för att den inte på vare sig ett kostnadseffektivt eller verkningsfullt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Hela indexuppräkningsen på bensin- och dieselskatten ska avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av miljöklass 3 och miljöklass 1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

Ett avskaffande av trängselskatten ska utredas.

Flygskatten ska avskaffas.

Den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

Centerpartiet

Centerpartiet föreslår i partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkande 1 i denna del 2 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

I samband med tecknandet av det s.k. januariavtalet inleddes historiska reformer av arbetsmarknaden, av matchningen och av mottagandet av nyanlända. Dessa reformer behöver fortsätta att genomföras för att få full effekt. Men det räcker inte. Fortfarande leder höga kostnader för att anställa till att människor stängs ute från arbetsmarknaden. För att möjliggöra fler enkla jobb och därmed fler vägar in på arbetsmarknaden behövs både förstärkt utbildning, lägre kostnader för att anställa och en bättre introduktion till arbetsmarknaden.

Centerpartiets budget lägger därför fram ett antal kraftfulla reformer, dels för att pressa ned arbetslösheten och långtidsarbetslösheten efter pandemin, dels för att stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt.

Sverige måste kontinuerligt jämföra sig med de länder som har de mest ändamålsenliga reglerna och det minst byråkratiska förfarandet. För egenföretagare, många av dem numera inom digitala plattformar, måste arbetet med en förenklad företagsform och beskattning, s.k. ingångsföretag, där företagen kan göra rätt för sig och bygga social trygghet utan att knäckas av byråkrati skyndas på.

Det gröna avdraget, som nu gör det lika lätt som med rutavdraget att i hemmet satsa på grön teknik, främst solceller och laddboxar, utvidgas i nästa steg till bl.a. miljökonvertering av bilar samt energi- och vattenbesparande åtgärder. Tack vare förslaget om bonus malus toppar nu familjeelbilar försäljningslistorna i Sverige. I det läget är det fel att som regeringen gör försvaga bonusarna för att köpa rena elbilar, trots att bara en bråkdel av bilparken ännu går på el. Centerpartiet föreslår istället att de kraftfulla bonusarna fullföljs fram till 2024, så att rena miljöbilar helt dominerar bilförsäljningen kommande år, vilket också är en av de största klimatsatsningarna i partiets budgetmotion.

Centerpartiet välkomnar regeringens föreslagna förstärkning av skatte-reduktionen riktad mot förvärvsinkomster. Centerpartiet bedömer dock att det

kommande förslaget bör ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst om 300 000 kronor.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.

Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om skattelättnad för cykel-förmån.

Centerpartiet anser att det är klokt att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar. Centerpartiet anser dock att det kommande förslaget också bör inkludera etanolbilar.

Centerpartiet välkomnar regeringens avisering om lättnader i regelverket för personoptioner och anser att utvidgningarna utgör ett steg i rätt riktning men att de inte på längre sikt är tillräckliga.

Centerpartiet anser att skattereduktionen för installation av grön teknik bör utvidgas ytterligare.

Centerpartiet föreslår att ett s.k. landsbygdsavdrag införs. Landsbygdsavdraget är en skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter.

Centerpartiet anför vidare att det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

Ett av de större problemen med utformningen av den föreslagna riskskatten är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Centerpartiet anser därför att regeringen skyndsamt ska återuppta dialogen med Europeiska kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

Centerpartiet föreslår att ett system med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare än med dagens regler, ska införas.

Centerpartiet föreslår en ändrad ordning vid redovisningen av de skattemässiga justeringarna så att räntefördelningen flyttas ned. Centerpartiet föreslår också att regelsystemet om negativ räntefördelning och reglerna om särskild post ska slopas samt att räntefördelningen ska baseras på nettotillgångarna vid utgången av beskattningsåret.

Centerpartiet föreslår vidare att en företagsform ska införas där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag.

Centerpartiet föreslår också att de första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

Centerpartiet välkomnar förslaget om skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar.

Centerpartiet föreslår en utredning om reglerna om andrahandsuthyrning.

Det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag. Centerpartiet föreslår därför att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentlig-finansiellt neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

Centerpartiet föreslår ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag.

I proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Centerpartiet vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

Centerpartiet delar inte regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik samt avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor, men föreslår att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

För att finansiera andra prioriterade satsningar avvisar Centerpartiet förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer.

Centerpartiet föreslår att den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

Centerpartiet välkomnar att regeringen föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid för skatteinbetalningar.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet föreslår i 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Vänsterpartiets budgetmotion handlar om att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och man vill se en stor grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Vänsterpartiets förslag ökar tryggheten för människor genom ett starkt socialförsäkringssystem och trygga arbetsvillkor. Vänsterpartiet ger småföretagare bättre förutsättningar och bygger ut infrastrukturen genom en utvecklad transportsektor. Genom vänsterpolitik skapar vi välfärd som kommer alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag till förmån för ett eget förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som de anser har en bättre fördelningsprofil.

Vänsterpartiet konstaterar att regeringen tagit till sig partiets krav på att sluta skatteflyktan för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning. Vänsterpartiet föreslår att skatteflyktan ska slutas helt för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassan och föräldraförsäkringen.

Vänsterpartiet föreslår att en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag att utvidga regelverket kring personaloptioner.

Vänsterpartiet föreslår att jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden.

Vänsterpartiet föreslår en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Vänsterpartiet föreslår att brytpunkten för statlig inkomstskatt sänks från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor per månad för 2022 och föreslår att två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt införs. Dessa innebär ett påslag med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och ett ytterligare påslag med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Vänsterpartiet föreslår att skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas. Vänsterpartiet är även emot det s.k. rotavdraget som de anser kan vara lämpligt som konjunkturåtgärd, men inte som en permanent skattereduktion. Av konjunkturrella skäl väljer de att för 2022 sänka taket i rotavdraget.

Vänsterpartiet föreslår att skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Vänsterpartiet föreslår att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

Vänsterpartiet vidhåller sin uppfattning att reglerna om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och föreslår därför att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Vänsterpartiet föreslår att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en 3-årsperiod. Av konjunkturrella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

Vänsterpartiet föreslår vidare att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett

fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen ska inte beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet också att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare föreslår Vänsterpartiet att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att en exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Av fördelningspolitiska skäl föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att dieselsubventionen till jord- och skogsbruket fasas ut de närmaste tre åren.

Vänsterpartiet föreslår att en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent jämfört med den gamla skatten.

Under 2017 sänktes energiskatten för datorhallar i Sverige. Vänsterpartiet menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och avvisar därför energiskatteavdraget för datorhallar.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

I ett känsligt konjunkturläge där det fortsatt krävs en expansiv ekonomisk politik – men där ekonomin samtidigt visar sig stark, behövs enligt Kristdemokraterna särskilt väl avvägda reformer som investerar i framtida tillväxt, välbefinnande och hälsa. I stället lägger budgeten alltför stort fokus på att lösa en enskild votering i kammaren här och nu och säkra ännu en stund av socialdemokratiskt regeringsinnehav. Kristdemokraterna prioriterar annorlunda och ser människorna bakom de dystra siffrorna. Patienten i vården, den arbetslösa som söker försörjning och en arbetsgemenskap, familjer som

upplever otrygghet i sina bostadsområden och behoven av att livet på landsbygden ska fungera.

Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag till förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster och föreslår i stället ett nytt jobbskatteavdrag med motsvarande sänkning för pensionärer.

Kristdemokraterna föreslår ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget är utformat så att samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor i lägre skatt per år.

Kristdemokraterna föreslår även ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden.

Ett dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige.

Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för dem som tar en akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt jobbskatteavdrag vid 69 års ålder.

Motionärerna föreslår även en fast skattereduktion som när den införs 2022 uppgår till 150 kronor per förälder och vårdnadshavare per månad. Nivån 150 kronor ligger kvar även för 2023 för att sedan öka till 250 kronor per förälder under 2024.

Kristdemokraterna föreslår sänkt skatt på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer.

Kristdemokraternas uppfattning är att ännu fler tjänster bör inkluderas i rutavdraget och föreslår att även plantering, matlagning och gravvård bör inkluderas.

Milersättningen i reseavdraget höjs till 20 kronor och taket för avdragsgränsen höjs till 13 000 kronor.

Kristdemokraterna föreslår att skattereduktion för stödområde A och B tas bort.

Kristdemokraterna föreslår att ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktionen ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

Kristdemokraterna föreslår att en utredning tillsätts som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till skattereduktion för gåvor och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas.

Kristdemokraterna föreslår vidare att beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget höjs så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Regeringens satsning på förändrade regler för personaloptioner är enligt Kristdemokraterna för begränsad. Motionärerna vill se mer omfattande

sökmöjligheter för företagen att använda incitamentsprogram och avsätter 340 miljoner kronor per år för att inkludera företag med upp till 250 anställda, och med en omsättning på upp till 350 miljoner kronor.

Kristdemokraterna föreslår en skattesänkning som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Skattesänkningen görs via en höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år och arbetar.

Kristdemokraterna föreslår en höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt, med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringen.

Kristdemokraterna föreslår en långsam avtrappning av ränteavdragen med 1–2 procentenheter per år. Kristdemokraterna sänker också taket för den högre nivån av ränteavdrag från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Kristdemokraterna anser att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Kristdemokraterna föreslår höjd fastighetsskatt på obebyggd tomtmark, hyreshusenheter.

Kristdemokraterna föreslår att ägarlägenheter ska beskattas som en bostadsrätt och inte som småhus.

Kristdemokraterna anser att fastighetsskatten inte ska återuppväckas.

Kristdemokraterna föreslår en utredning om hur ägarskiften kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

Kristdemokraterna föreslår att avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse regleras, när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Investeraravdragets utformning bör förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidrar till svenska småbolags kapitalförsörjning.

Kristdemokraterna föreslår tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen omfattar materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda som långsiktiga tillgångar i verksamheten. Skattereduktionen gäller för fysiska och juridiska personer som redovisar inkomst av näringsverksamhet. Detta omfattar bl.a. aktiebolag, enskild näringsverksamhet och ekonomiska föreningar och handelsbolag.

För att bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare föreslår Kristdemokraterna en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas.

Vidare föreslår Kristdemokraterna sänkt stämpelskatt för fartyg och luftfartyg.

Regeringens förslag till skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet avvisas av Kristdemokraterna.

Kristdemokraterna föreslår att avfallsförbränningsskatten sänks och regeringens indexering av avfallsförbränningsskatten avvisas.

För att stödja flygnäringens återhämtning i spåren av pandemin tar Kristdemokraterna bort flygskatten under nästa år.

Den nuvarande beskattningsmodellen av tung vägtrafik bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka, samt fordonens miljöpåverkan.

Kristdemokraterna föreslår att regeringens aviserade höjning av skatten på alkohol och tobak tidigareläggs.

Liberalerna

Liberalerna föreslår i partimotion 2021/22: 4181 av Johan Persson m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Liberalerna anför att de är partiet för alla de som vill byta regering och prioritera skola, integration och klimat. I sin budgetmotion redovisar de reformer och prioriteringar som kommer att vara vägledande i Liberalernas arbete för ett liberalt maktskifte.

Välfärden är resultatet av att företagen både skapar jobb och de skatteintäkter som finansierar vår välfärd. Liberalernas välfärdsmodell bygger på att människor arbetar och att våra företag växer. Men politiska partier till vänster i Sverige vill nu vrida den ekonomiska politiken åt vänster med återinförd förmögenhetsskatt, fastighetsskatt och höjda skatter på sparande. Genom slopandet av förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten kan vår tids entreprenörer bygga och utveckla bolag i Sverige. Och när vinster från globala försäljningssuccéer återinvesteras i nya företag här hemma blir vi alla rikare. Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa.

Liberalerna föreslår sänkta marginalskatter för att utbildning ska löna sig bättre. Man föreslår en sänkt statlig skatt så att färre människor betalar statlig inkomstskatt. Den s.k. brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs med 24 000 kronor per år.

Liberalerna avvisar regeringens förslag att utöka skattereduktionerna för förvärvsinkomster och föreslår att ett nytt jobbskatteavdrag införs som innebär sänkta skatter på låga inkomster genom ett permanent jobbskatteavdrag. Jobbskatteavdraget bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna. Reduktionen byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad.

Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre.

Liberalerna föreslår att den särskilda skattereduktionen baserad på var i Sverige man bor tas bort.

En skattereduktion på bosparande införs.

Liberalerna inför ett särskilt rutavdrag för årsrika personer.

Liberalerna lägger också fram en satsning på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvистерer som uppgår till sju år.

Liberalerna vill stimulera fler att börja spara genom att de första 300 000 sparade kronorna görs skattefria och att golvet på beskattning av investerings-sparkonto avskaffas. På så sätt får fler förutsättningar att lägga undan till framtiden.

Sverige behöver ha internationellt konkurrenskraftiga bolagsskatter, attraktiva villkor för forskningsintensiva företag samt att det blir billigare att anställa för småföretagen.

Liberalerna avvisar regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskrpningen är därmed i praktiken fingerat.

Liberalerna föreslår en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare.

För att stimulera de mindre företagen föreslår Liberalerna att växa-stödet förstärks och permanentas. Den förstärkningen och permanentningen av växa-stödet innebär att småföretag som går från inga till upp till tre nya medarbetare får en reducering av arbetsgivaravgifterna de första två åren. Att stödet permanentas innebär också att den utfasning från 2022 som regeringen gör utgår.

Flyttskatten – skatten på försäljningen av en bostad – håller tillbaka rörligheten på bostadsmarknaden. Liberalerna vill göra det lättare för människor som bott länge i sin ägda bostad att kunna köpa ett nytt boende, t.ex. för den som kommit upp i åren och känner att villan blivit för stor.

Liberalerna föreslår ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare eftersom 3:12-regleringen fortfarande har en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen.

För att ge goda villkor åt företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet behövs sänkt skatt för forskningsintensiva företag genom att arbetsgivaravgiften för forskare, det s.k. FoU-avdraget, behöver sänkas ytterligare. Därför föreslår Liberalerna en förstärkning av taket i FoU-avdraget till 1,5 miljarder kronor.

Liberalerna avvisar regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Skatten på plastpåsar avskaffas.

Den särskilda skattenedsättning som finns för en del glesbygdskommuner tas bort men motsvaras av stora satsningar på infrastrukturen i landets glesbefolkade delar.

Liberalerna föreslår att skattereduktionen för avgiften till a-kassan avvisas.

Liberalerna föreslår en höjning av skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark.

Stämpelskatten vid registrering av fartyg avskaffas då den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och i dagens system då får en högre skatt.

Liberalerna avvisar regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna.

Energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken.

Liberalerna föreslår att odlingstörv ska beläggas med koldioxidskatt motsvarande en fjärdedel av skattenivån för fossil koldioxid.

Liberalerna avvisar den extra indexering av skatten på förbränning av avfall som regeringen föreslår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att mycket talar för att en väg ut ur pandemin nu kan vara inom räckhåll, och att ekonomin nu återhämtar sig snabbt. Utskottet delar regeringens bedömning att klimatet är vår tids ödesfråga och delar regeringens ambition att Sverige ska förbli ett föregångsland i arbetet för miljön och klimatet. Regeringens förslag på åtgärder är ägnade att påskynda den gröna omställningen av ekonomin, minska utsläpp, främja den cirkulära ekonomin och att värna den svenska naturen.

Utskottet anser även att ekonomiska styrmedel och incitament kan vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil, och en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk är ett steg i rätt riktning.

För att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet kommer miljöstyrningen i bonus malus-systemet att skärpas för nya lätta fordon. Den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer. Dessutom kommer regeringen att föreslå att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar förenklas och koncentreras till bilar med låga utsläpp.

Det är i dag många gånger relativt enkelt och billigt att köpa nytt. Att reparera, hyra eller återanvända befintliga produkter är dock oftast mer resurseffektivt, tar mindre energi i anspråk och ger lägre utsläpp än att producera nya varor. För att främja en cirkulär ekonomi kommer regeringen att föreslå en möjlighet att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till 20 000 kronor. Därmed minskar behovet av att köpa nytt och naturens resurser utnyttjas bättre. Regeringen kommer också att föreslå en ytterligare sänkning av mervärdesskatten på reparationer av vissa varor från 12 till 6 procent.

Långsiktigt livskraftiga företag som tagit sig igenom lågkonjunkturen med stöd av krisåtgärderna ska inte behöva försättas i konkurs mitt i återhämtningen. Regeringen kommer därför att föreslå att återbetalningstiden för företagens anstånd med skattebetalningar förlängs, vilket förväntas öka likviditeten i företagen och på så sätt ytterligare bidra till den ekonomiska återhämtningen.

Vidare kommer regeringen att föreslå en skattesänkning, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster. Dessutom kommer regeringen att föreslå en nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden juni–augusti 2022 för ungdomar i åldern 19–23 år.

Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen kommer att föreslå att det ska införas en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetskassan fr.o.m. halvårsskiftet 2022 för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet.

För att minska den administrativa bördan för små företag kommer regeringen att föreslå en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.

Sjukförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för återgång i arbete. Regeringen föreslår därför ett flertal angelägna reformer. Regeringen vill förstärka skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Genom ökad offentlig konsumtion, offentliga investeringar samt transfereringar och sänkta skatter till låginkomsthushåll bidrar de föreslagna reformerna i denna proposition till att stimulera tillväxten och sysselsättningen de närmaste åren. De föreslagna och aviserade reformerna väntas även ha sammantaget positiva effekter på lång sikt. Fördelningspolitiken bidrar till att tillväxt och välfärd kommer alla till del genom hela livet, så att livschanser och levnadsvillkor utjämnas. En del av utjämningen sker via skatter och transfereringar, som direkt påverkar den ekonomiska standarden.

Utskottet ställer sig med det anförda bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen har förordat och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena. I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag och bedömningar som ingår i de olika budgetalternativen.

Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster såsom lön, pension och socialförsäkringsförmåner bör göras. Regeringen anser att skattereduktionen för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning bör förstärkas för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.

Regeringen lämnade den 14 oktober 2021 propositionen Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.

I propositionen föreslås att skattereduktionen för förvärvsinkomster förstärks ytterligare fr.o.m. 2022 och att skattesänkningen som huvudregel ska vara 2 820 kronor per person och år. Skattereduktionen föreslås ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år och med en infasning av skattereduktionens storlek på fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor. Utformningen av skattereduktionen föreslås också justeras så att grundavdraget inte ska påverka reduktionens storlek.

Skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning föreslås också förstärkas i syfte att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster. Förslaget innebär att utformningen av skattereduktionen ändras så att den i princip motsvarar hur jobbskatteavdraget beräknas. Personer med sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas därmed få en skattesänkning på i genomsnitt ca 10 000 kronor per år.

Förslagen medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som ska träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del förstärkningen av regeringens förvärvsavdrag och föreslår i stället en förstärkning av jobbskatte-

avdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. yrkande 1 avvisas proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster medan propositionens förslag om förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning stöds.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens föreslagna förstärkning av skattereduktionen riktad mot förvärvsinkomster. Centerpartiet bedömer dock att det kommande förslaget bör ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst om 300 000 kronor.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag till förmån för deras eget förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som de anser har en bättre fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad. Vänsterpartiet konstaterar att regeringen tagit till sig deras krav på att sluta skatteflyktan för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning och föreslår att skatteflyktan ska slutas helt för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassan och föräldraförsäkringen.

Kristdemokraterna avvisar i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. regeringens förslag och föreslår istället ett nytt jobbskatteavdrag med motsvarande sänkning för pensionärer (yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkandena 10 och 12).

Liberalerna avvisar i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. regeringens förslag och föreslår istället ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas (yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 7). Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre (yrkande 12).

I kommittémotion 2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. yrkande 1 (L) avvisas proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det finns skäl att understödja den ekonomiska återhämtningen efter pandemin genom att ytterligare stärka hushållens ekonomi redan 2022. Utskottet anser i likhet med regeringen att det är angeläget att ytterligare

sänka skatten på sjukersättning och aktivitetsersättning så att skillnaden i beskattning mellan sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsinkomster tas bort. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att införa en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C), 4 (V) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa bör införas. Skattelättnaden ges genom en skattereduktion med 25 procent av den avgift som betalats under året. Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. En skattelättnad för avgiften till en arbetslöshetskassa skulle innebära en sådan uppmuntran till anslutning och därmed ett incitament för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Regeringen avser att under våren 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag som kan träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del.

Vänsterpartiet noterar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringen tagit till sig deras krav att införa en skattereduktion för a-kasseavgifter. Vänsterpartiet föreslår vidare att en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.

Liberalerna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att införa en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Utskottet har i tidigare ställningstagande till-

styrkt att avdragsrätten för fackföreningsmedlemskap avskaffas. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande. Utskottet avstyrker samtliga motionsförslag.

Skattelättnad för cykelförmån

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att bättre förutsättningar för cykelpendling ger positiva effekter på såväl miljö och stadsutveckling som hälsa. Förutom god tillgång till cykelvägar kan ekonomiska styrmedel och incitament vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil, när det gäller att ta sig till och från arbetet. I syfte att öka cykelpendlingen bör en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk införas.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Regeringen överlämnade den 14 oktober 2021 propositionen Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

I propositionen föreslås att det införs en skattelättnad för förmån av att använda cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk. Innebörden av förslaget är att en sådan cykelförmån ska tas upp till beskattning bara till den del värdet av förmånen överstiger 3 000 kronor per beskattningsår. Skattelättnaden föreslås gälla vanliga trampcyklar och elcyklar som arbetsgivare tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmåns-erbjudandet riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Förslaget medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del.

I kommittémotion 2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson (M) avvisas förslaget i proposition 2021/22:34. Motionärerna anför att regeringens skatteförändring är en åtgärd som varken löser ett påtagligt problem eller kan betraktas som något som har efterfrågats i nämnvärd utsträckning av

arbetsgivare eller arbetstagare. Förändringen ökar däremot komplexiteten i skattesystemet.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån.

Liberalerna avvisar i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del förslaget att skattebetalarna ska subventionera arbetsgivare som vill ge sina anställda en cykel.

I kommittémotion 2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) avvisas förslaget i proposition 2021/22:34. Motionärerna anför att de i princip inte har något emot att arbetsgivare ges incitament att erbjuda sina anställda cyklar. Likväl utgör det presenterade förslaget ett avsteg från den skatterättsliga huvudregeln om att inkomst av arbete ska beskattas lika oavsett om ersättningen utgår i form av lön eller förmån. Ett sådant avsteg bör tydligt svara mot ett behov, och det bör lika tydligt framgå på vilket sätt den föreslagna ändringen kommer att bidra till att uppfylla detta behov.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att underlätta för ökad cykelpendling genom en minskad förmånsbeskattning av cyklar. Förutsättningarna för att pendla och transportera sig klimatvänligt med cykel har blivit påtagligt mycket bättre bl.a. genom den cykelpremie som infördes och som gav stora grupper av tänkbara cykelpendlare möjlighet att skaffa eldrivna fordon. Att nu ytterligare förbättra förutsättningarna för att transportera sig med cykel är positivt såväl ur ett hälso- och miljöperspektiv som ur ett stadsutvecklingsperspektiv. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Ändrad nedsättning för förmånsvärdet för miljöanpassade bilar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att ändra nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar. Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att en ändring bör göras av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik.

Vid beräkningen av värdet av bilförmån sätts i dag nybilspriset för en miljöbil ned till en nivå som motsvarar nybilspriset för närmast jämförbara bil utan miljöteknik.

Sedan bestämmelsen infördes har antalet miljöanpassade bilmodeller ökat kraftigt och ofta saknas det en konventionell bil som är direkt jämförbar med miljöbilen. Nedsättningen innebär därför en tilltagande administrativ hantering för både Skatteverket och generalagenterna för bilar. Samtidigt innebär bestämmelsens utformning att arbetsgivare och arbetstagare ofta har svårt att i förhand beräkna förmånsvärdet för nya miljöbilar.

Förslaget innebär att nybilspriset för miljöanpassade bilar, vid beräkningen av förmånsvärdet, sätts ned med ett fast belopp som utgår från bilens miljöteknik. Nedsättningens storlek bör huvudsakligen baseras på den genomsnittliga nedsättning som görs i dag för respektive fordonstyp, men bör inte överstiga 50 procent av bilens nybilspris. För att öka miljöstyrningen bör nedsättningen endast omfatta elbilar, laddhybridbilar, gasbilar och vätgasbilar. Elhybridbilar och etanoldrivna bilar föreslås därmed inte omfattas av det kommande förslaget. Samtidigt bör gasbilar premieras ytterligare i förhållande till i dag.

Regeringen avser under våren 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag som kan träda i kraft den 1 juli 2022 och gälla för bilar som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) för första gången fr.o.m. det datumet.

Motionen

Centerpartiet anser i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att det är klokt att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar. Centerpartiet anser dock att det kommande förslaget också bör inkludera etanolbilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att ändra nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik. Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.

Propositionen

Regeringen anser att reglerna om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag bör förenklas.

Proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Regeringen lämnade den 5 oktober 2021 propositionen Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag. I propositionen föreslås att tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i vissa fall ska jämföras med tjänsteresor när det gäller möjligheten att göra avdrag för ökade levnadskostnader. Förslaget innebär att avdrag för ökade utgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort ska göras på samma sätt som för tjänsteresa om anställningen eller uppdraget är avsett att pågå i högst en månad och avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 kilometer. Förslaget medför att ersättning för ökade utgifter undantas från beskattning hos arbetstagaren och från skatteavdrag och arbetsgivaravgifter hos arbetsgivaren.

I propositionen föreslås även att den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller ett kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden.

Vidare föreslås att kostnadsersättningar normalt ska bli skattefria även för begränsat skattskyldiga personer vid tillfällig anställning eller uppdrag i högst en månad och vid tillfälligt arbete under vissa samhällsinsatser.

Förslagen medför ändringar i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är rimligt att arbetstagare med olika anställningsformer men samma arbetsmönster behandlas lika vid utbetalning av kostnadsersättning. Det är viktigt att reglerna om tjänsteställe är enkla att tillämpa och utskottet ser därför positivt på regeringens förslag om att låta samma regler

gälla för tillsvidareanställda och tillfälligt anställda arbetstagare som är på tjänsteresa respektive uppdrag. Utskottet anser vidare att det är viktigt att skapa bra förutsättningar för kompetensförsörjningen till samhällskritiska uppdrag och är positiva till förslaget att den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.

Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att på annat sätt förändra beskattningen av personaloptioner.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att reglerna om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall bör utvidgas och förenklas.

Proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

Regeringen lämnade den 19 oktober 2021 propositionen Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall. I propositionen föreslås vissa utvidgningar av reglerna om förmånlig beskattning av personaloptioner i vissa fall.

Reglerna föreslås gälla för företag där medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget är lägre än 150, i stället för som nu 50, och med en nettoomsättning eller balansomslutning som uppgår till högst 280 miljoner kronor, i stället för som nu 80 miljoner kronor. Vidare föreslås att styrelseledamöter och styrelsesuppleanter ska omfattas av reglerna.

I syfte att förenkla det praktiska handhavandet föreslås reglerna också ändras på så sätt att en personaloption kan nyttjas för förvärv av antingen en andel eller av en teckningsoption som ger rätt att förvärva en andel. Slutligen föreslås att en personaloption ska kunna ges ut av ett företag och ge rätt till ett framtida förvärv av en andel eller en teckningsoption i ett annat företag inom samma koncern.

Förslaget utgör ett statligt stöd och anmäldes till EU-kommissionen för godkännande den 10 juni 2021. Kommissionen godkände den föreslagna utvidgningen av stödordningen den 14 oktober 2021.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna anför i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att reglerna för personaloptioner bör utvidgas i linje med de regler som gäller i Storbritannien, och som godkändes av EU-kommissionen innan Storbritannien lämnade EU. Det skulle innebära att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Det bör också utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

I kommittémotion 2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas genom att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Vidare föreslås att det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

I kommittémotion 2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas ytterligare så att fler branscher inkluderas.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens avisering om lättnader i regelverket. Även om utvidgningarna utgör ett steg i rätt riktning, är de inte tillräckliga på längre sikt. Centerpartiet uppmanar därför regeringen att återuppta dialogen med den Europeiska kommissionen, för att få till stånd mer konkurrenskraftiga regler vad gäller exempelvis storleken på berörda företag.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag att utvidga regelverket kring personaloptioner.

Kristdemokraterna anför i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringens satsning i budgetpropositionen för 2022 är för begränsad. Kristdemokraterna vill se mer omfattande möjligheter för företagen att använda incitamentsprogram och avsätter 340 miljoner kronor per år för att inkludera företag med upp till 250 anställda, och med en omsättning på upp till 350 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att underlätta för unga företag som saknar tillräcklig tillgång till kapital, att rekrytera och behålla personer som är viktiga för att företaget ska kunna växa. Utskottet anser i likhet med regeringen att detta behov också kan appliceras på rekrytering av styrelseledamöter. Samtidigt innebär reglerna ett avsteg från hur inkomst av tjänst typiskt sett

beskattas. Mot denna bakgrund anser utskottet att det är viktigt att reglerna är träffsäkra och riktar sig mot de företag som har brist på kapital och svårt att rekrytera. Utskottet anser att regeringens förslag är en lämplig avvägning avseende storleken på företag som ska kunna omfattas av bestämmelserna.

Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet förslaget och avstyrker motionsförslag med innebörden att på annat sätt förändra beskattningen av personaloptioner.

Jobbskatteavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen med olika inriktning om att förändra jobbskatteavdraget, införa ett nytt jobbskatteavdrag för äldre, att skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden bör tas bort och att ett flerbarnsavdrag bör införas.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och L (6).

Bakgrund

Jobbskatteavdrag är en skattelättnad i form av en skattereduktion grundad på arbetsinkomster. Storleken på jobbskatteavdraget beror på hur stora arbetsinkomsterna är och om personen har fyllt 65 år eller inte vid årets ingång.

Fysiska personer som varit obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret har rätt till skattereduktion för arbetsinkomster. Med arbetsinkomster menas sådana inkomster av anställning eller av annat förvärvsarbete som anges i vissa uppräknade paragrafer i 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, som i sin tur hänvisar till 59 kap. Socialförsäkringsbalken. Med arbetsinkomst menas även inkomster från en aktivt bedriven självständig näringsverksamhet utomlands.

När man beräknar skattereduktionen ska tjänsteinkomsterna minskas med kostnader som dragits av i inkomstslaget tjänst. Överskottet i inkomstslaget näringsverksamhet ska minskas med sjukpenning hänförlig till inkomster av annat förvärvsarbete. Arbetsinkomsterna ska också minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. IL och sjöinkomstavdrag enligt 64 kap. IL. Jobbskatteavdragets storlek är olika beroende på åldern. För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år är jobbskatteavdraget högre än för dem som är yngre. För att beräkna jobbskatteavdraget för personer som inte fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång utgår man från prisbasbeloppet, arbetsinkomsten, grundavdraget och skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Reduktionen varierar därför mellan åren eftersom prisbasbeloppet ändras, och mellan personer eftersom skattesatsen för den kommunala inkomstskatten skiftar från kommun till kommun. Procentuellt är reduktionen högre i de låga inkomsterna.

För personer som fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång beräknas skattereduktionen som en viss procent av arbetsinkomsten, som en fast summa med tillägg för en viss procent av arbetsinkomsten och som en fast summa med avdrag för en viss procent av arbetsinkomsten.

Jobbskatteavdraget räknas endast av mot den kommunala inkomstskatten.

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del en förstärkning av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad. För att delfinansiera förstärkningen av jobbskatteavdraget säger Moderaterna nej till förstärkningen av regeringens förvärvsavdrag som föreslås i budgetpropositionen för 2022 då det inte leder till fler jobb. Alla som jobbar får dock större skattesänkningar än med regeringens förslag.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om en förstärkning av jobbskatteavdraget.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare. Sverigedemokraterna föreslår vidare att flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavdrag – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden. Vänsterpartiet föreslår även en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkandena 7 och 12 ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget är utformat så att samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor mindre i skatt per år. Kristdemokraterna föreslår även ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Ett dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige. Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för den som tagit akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt

jobbskatteavdrag vid 69 års ålder. I motionen föreslås även en fast skattereduktion som när den införs 2022 uppgår till 150 kronor per förälder och vårdnadshavare per månad. Kristdemokraterna föreslår även att skattereduktion för stödområde A och B tas bort.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkandena 7 och 12 att ett nytt jobbskatteavdrag införs som innebär sänkta skatter på låga inkomster genom ett permanent jobbskatteavdrag. Jobbskatteavdraget bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna. Reduktionen byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad. Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre samt att den särskilda skattereduktionen baserad på var i Sverige man bor tas bort.

I kommittémotion 2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Budgetpropositionen innehåller flera skatteförslag som utskottet tillstyrker och som innebär att inkomstskatten sänks.

Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen med olika inriktning om att förändra jobbskatteavdraget. Utskottet är inte heller berett att stödja förslaget om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre.

Utskottet konstaterar att det har ställt sig bakom regeringens förslag i budgetpropositionen för 2020 att införa en skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande. Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen om att ta bort skattereduktionen för boende i vissa glest befolkade områden.

Huvudprincipen inom skattelagstiftningen är att den som är skattskyldig bara får göra avdrag för utgifternas förvärvande. Ett avdrag för familjer med flera barn skulle göra regelverket mer komplext och leda till ökade ekonomiska klyftor eftersom skatteavdrag främst gynnar de med höga inkomster. Flerbarnstillägget inom barnbidraget är därför mer rättvist och mer ändamålsenligt. Utskottet avstyrker motionsförslaget om ett flerbarnsavdrag.

Sänkt skatt på pension

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om sänkt skatt på pension.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att skatten för pensionärer sänks med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om sänkt skatt för pensionärer.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 8 en skattesänkning, som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Tillsammans med höjt bostadstillägg för pensionärer (BTP), där vi föreslår ytterligare förstärkningar utöver regeringens förslag, innebär det upp till 10 200 kronor mer per år i inkomst för en pensionär med låg inkomst och hög hyra. Skattesänkningen görs via en höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år och arbetar.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 7 ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Budgetpropositionen innehåller skatteförslag som utskottet tillstyrker och som innebär att skatten sänks även på pensionsinkomster.

Utskottet konstaterar att det särskilda grundavdragsbeloppet den 1 januari 2021 höjdes för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan ca 213 000 och 1 418 000 kronor per år. Det innebär att det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år har ändrats så att den skillnad i beskattning mellan löneinkomst och pension som tidigare fanns i vissa inkomstintervall i princip har tagits bort.

Utskottet avstyrker motionsförslagen med olika inriktning om att sänka skatten på pensionsinkomster.

Skattereduktion för installation av grön teknik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en utvidgning av skattereduktion för installation av grön teknik.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktion för installation av grön teknik. Skattereduktionen ersatte stödet till fysiska personer enligt förordningen om statligt stöd till solceller, förordningen om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi och förordningen om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon. Underlaget för skattereduktionen för installation av grön teknik utgörs av utgifter för material och arbete för installation av grön teknik. Skattereduktion för installation av grön teknik ges med 15 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av solceller och med 50 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon. Skattereduktionen får för ett beskattningsår uppgå till högst 50 000 kronor.

Motionen

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för installation av grön teknik utvidgas ytterligare genom att inkludera lagring av sådan elenergi som inte är egenproducerad, inkludera en andel av materialkostnaden för att åtgärda ej godkända eller lagenliga enskilda avlopp, inkludera vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder och inkludera konvertering av bilar från fossil drift till biodrivmedel eller biogas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställde sig bakom de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 och som innebär att skattereduktion ges för installation av solceller, installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon. Utskottet anser inte att det finns skäl att utvidga avdraget ytterligare. Utskottet avslår motionsförslaget.

Brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt.

Jämför avvikande mening 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Gällande rätt

Brytpunkten är gränsen för uttag av statlig inkomstskatt (20 procent), före grundavdrag.

Skiktgränsen är den fastställda inkomsten minskad med grundavdrag (= beskattningsbar förvärvsinkomst). På den beskattningsbara inkomsten som överstiger skiktgränsen är den statliga inkomstskatten 20 procent.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att brytpunkten för statlig inkomstskatt sänks från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor per månad för 2022. Vänsterpartiet föreslår vidare att två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt införs. Dessa innebär ett påslag med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och ett ytterligare påslag med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 9 en höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt, med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringen.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 6 en höjning med 24 000 kronor per år av skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2022 aviserar en ytterligare förstärkning av den skattereduktion för

förvärvsinkomster som infördes den 1 januari 2021. Skattereduktionen föreslås ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år och med en infasning av skattereduktionens storlek på fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor. Regeringen aviserar även en förstärkning av skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning. Förslaget innebär att utformningen av skattereduktionen ändras så att den i princip motsvarar hur jobbskatteavdraget beräknas med undantagen att det inte finns nivåer för skattereduktionens storlek för underlag som överstiger 8,08 prisbasbelopp och att skattereduktionen alltid ska uppgå till minst 4,5 procent av underlaget, multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt.

SINK-skatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad SINK-skatt.
Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Inkomster från arbete i Sverige och vissa andra inkomster, som uppbärs av fysiska personer som är bosatta utomlands (med undantag för artister och idrottare), beskattas enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK-lagen). Med bosatt utomlands avses en fysisk person som är begränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen. Särskild inkomstskatt tas ut med 25 procent av de skattepliktiga inkomsterna, med undantag för sjöinkomst där skattesatsen är 15 procent. Den skattskyldige får inte göra några avdrag från inkomsterna. Inte heller får skattereduktion räknas av mot skatten. Den skattskyldige behöver inte deklarerera inkomsterna, eftersom skatten är definitiv. Lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta trädde i kraft den 1 januari 1992. Den särskilda inkomstskatten var 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. Denna skattesats var oförändrad fram t.o.m. 2013 (med undantag för skatten på sjöinkomster som fr.o.m. 1998 sänktes till 15 procent). Skattesatsen på skattepliktiga inkomster, med undantag av sjöinkomster, sänktes dock till 20 procent fr.o.m. 2014. I budgetpropositionen för 2018 gjordes bedömningen att det fanns offentligfinansiella skäl att återställa skattesatsen för utomlands bosatta till 25 procent.

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf KristerSSon och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sänks från 25 procent till 20 procent.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att SINK-skatten återigen bör sänkas till 20 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det ställde sig bakom regeringens förslag i budgetpropositionen för 2018 att höja skattesatsen för särskild inkomstskatt för utomlands bosatta till 25 procent. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande och kan även konstatera att skatten för många som bor utomlands är lägre än för dem som är bosatta i Sverige och att det gäller även efter att SINK-skattesatsen har återställts. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Expertskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om utvidgad tidsgräns för expertskatt.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Bestämmelserna om skattelättnader för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner innebär att 25 procent av deras lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbete är skattefria. Detta gäller bara om arbetet avser

- specialistuppgifter med en sådan inriktning eller på en sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet
- kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med en sådan inriktning eller på en sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet eller
- företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Dessutom krävs att arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med ett fast driftsställe i Sverige, att arbetstagaren inte är svensk medborgare och att arbetstagaren inte har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas. Den 1 januari 2012 kompletterades reglerna med en förenklingsregel. Den innebär att villkoren för den lägre beskattningen alltid ska anses vara uppfyllda om den lön och annan ersättning som arbetstagaren får överstiger två gånger prisbasbeloppet per månad för det kalenderår då arbetet påbörjas. Det innebär att skattelättnaden ges utan någon prövning av den skattskyldiges kvalifikationer eller av arbetsgivarens associationsform. Vistelsen i Sverige ska vara avsedd att pågå i högst fem år. Sedan den 1 januari 2021 gäller skattelättnaden under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades.

Motionerna

Liberalerna anför i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 8 att expertskatten behöver göras mer förmånlig för att vi ska kunna ha goda förutsättningar att attrahera rätt kompetens. Liberalerna lägger därför fram en satsning på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år, jämfört med dagens fem år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att Sveriges expertskatteregler är konkurrenskraftiga. Företag som är etablerade i Sverige ska ha bra förutsättningar att rekrytera experter, forskare och andra nyckelpersoner från utlandet. Utskottet ställde sig bakom de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 som innebär att skattelättnaden utvidgas från att gälla under de tre första åren till att i stället gälla under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjas. Utskottet gör ingen annan bedömning nu och avstyrker därför motionsförslaget.

Husavdraget

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i husavdraget, att skattereduktion för rutavdraget bör tas bort och att ett särskilt rutavdrag för äldre införs.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Rutavdraget trädde i kraft den 1 juli 2007. Det följdes av rotavdraget som gäller fr.o.m. den 8 december 2008 (prop. 2008/09:178). Rotavdrag lämnas för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. Regeringen uppgav i propositionen att en konsekvens av att förslaget skulle inkluderas i det befintliga regelverket om skattereduktion för hushållsarbete var att skattereduktionen för rotarbete endast skulle kunna tillgodoräknas enskilda individer, dvs. skattereduktionen omfattade inte bostadsrättsföreningar, fastighetsbolag och liknande. Det huvudsakliga syftet med skattereduktionen för rotarbete var enligt regeringen att öka arbetsutbudet och minska svartarbetet och mot det syftet var det en naturlig följd att skattereduktionen lämnades enbart till hushållen och inte till t.ex. fastighetsbolag och andra ägare av flerbostadshus.

Rutavdrag lämnas bl.a. för följande arbeten: enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden, häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på en tomt eller i en trädgård i nära anslutning till bostaden, barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning till och hämtning från förskolor, skolor, fritidsaktiviteter eller liknande och annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid en vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.

Sedan den 1 januari 2021 omfattar husavdraget (gemensam benämning för rot- och rutavdraget) flera nya rutjänster som innebär att avdraget har breddats till att omfatta tvätt-, flytt-, hämt- och trygghetstjänster. Rutavdrag ges genom skattereduktion och omfattar bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor. Taket för rotavdraget och rutavdraget ihop får sammanlagt uppgå till 75 000 kronor per person och år. Rotavdraget får dock högst vara 50 000 kronor per år.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att ett rotavdrag för kultur-historiska bebyggelsemiljöer införs.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas. Vänsterpartiet är även emot skattereduktionen för renovering, ombyggnad och tillbyggnad (det s.k. rotavdraget). De anser att åtgärden kan vara lämplig som konjunkturåtgärd, men inte som en permanent skattereduktion. Av konjunkturella skäl väljer de att för 2022 bara sänka taket i rotavdraget.

Kristdemokraterna konstaterar i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringen följer Kristdemokraternas linje i fråga om utbyggt rutavdrag. Kristdemokraternas uppfattning är att ännu fler tjänster bör inkluderas och föreslår att plantering, matlagning och gravvård bör inkluderas.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 14 ett särskilt rutavdrag för åsrika personer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de överväganden som gjordes avseende avgränsning av rotavdraget till att gälla för individer fortfarande kan läggas till grund för skattereduktionen och avstyrker motionsförslaget om en breddning av rotavdraget.

Utskottet anser inte heller att det finns skäl att ytterligare utvidga och bredda rutavdraget utöver de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 och som innebär att flera nya ruttjänster omfattas liksom att avdraget har breddats till att omfatta tvätt-, flytt-, hämt- och trygghetstjänster. Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utvidga och bredda rutavdraget samt motionsförslaget om ett särskilt rutavdrag för äldre.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att skattereduktionen för rutavdraget bör tas bort.

Reseavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reseavdraget. Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Skäliga utgifter för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att han eller hon behöver använda något transportmedel. Avdrag för resor med allmänna transportmedel bör enligt de allmänna råden bara medges om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst två kilometer. Oavsett vilket färdmedel som använts eller typ av kostnad som den skattskyldige haft ska kostnader för arbetsresor dras av bara till den del som de sammanlagt överstiger 11 000 kronor under beskattningsåret. Vid arbetsresor med egen bil gäller vissa krav för avdragsrätt. Det krävs att avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och att det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar. Av förenklingsskäl har en schablon införts för arbetsresor med egen bil. Avdragsbeloppet är 18 kronor och 50 öre per mil för egen bil, även el- och hybridbil. För förmånsbil, ej diesel är beloppet 6 kronor och 50 öre per mil och för förmånsbil, ej diesel är beloppet 9 kronor och 50 öre per mil. För en laddhybridbil som kan drivas både med el och med diesel medges avdrag med det högre beloppet, dvs. med 9,50 kronor per mil. För cykel medges avdrag med 350 kronor för inkomståret 2021.

Regeringen tillsatte i december 2017 en kommitté för att undersöka hur systemet för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats bör omarbetas för att på ett bättre sätt gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och samtidigt vara enklare än nuvarande system att tillämpa, administrera och kontrollera. Den 26 juni 2019 lämnade reseavdragskommittén sitt betänkande Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36). Regeringen remitterade betänkandet och uppgav att den parallellt med det noga skulle studera förslagen och konsekvensanalysen. Regeringen gav Trafikanalys i uppdrag att göra en fördjupad analys av konsekvenserna för dem som bor eller arbetar i glesbygd. I juni 2020 redovisade Trafikanalys sin rapport av vilken det bl.a. framgår att reseavdraget inte löser glesbygdens demografiska problem och att avdraget ger en liten påverkan på resmönster och färdmedelsval. Vidare framgår att förslagens utformning har negativa effekter för personer som bor 15–30 km från arbetsplatsen, i områden där bilen är det enda alternativet.

Regeringen remitterade den 22 oktober 2021 en promemoria med ett förslag om skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk (Fi2021/03460). I promemorian föreslås ett nytt och enklare system

för skattelättnad för arbetsresor som förväntas omfatta fler personer. Det nuvarande reseavdraget föreslås ersättas med en enklare, avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion. Med den nya modellen är det avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen som avgör storleken på skattereduktionen. Varken färdmedel eller kostnaderna för resorna föreslås ha någon betydelse. Enbart avstånd över en viss gräns föreslås ge rätt till skattereduktion. Avståndsgränsen föreslås vara olika i olika delar av landet. Syftet är att schablonmässigt spegla tillgången till kollektivtrafik. En lägre avståndsgräns föreslås gälla i sådana kommuner som inte betraktas som storstadskommuner enligt myndigheten Tillväxtanalys indelning. Förslaget innebär en omfördelning av resurser från personer som bor i storstadsområden till personer som bor i övriga delar av landet. Den regionala differentiering som föreslås innebär att villkoren för att kunna få en skattelättnad knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar. Utgångspunkten är att skattereduktionen främst ska riktas till skattskyldiga som bor i områden där det inte finns tillgång till kollektivtrafik i samma utsträckning som i storstadsområdena.

Skattereduktionen föreslås utgå med 5 kronor per mil för den del av resan som överstiger 1,5 mil enkel väg, 3 mil i ett antal storstadskommuner. Skattereduktion ges upp till en övre avståndsgräns på 8 mil enkel väg. I underlaget för skattereduktion ingår även utgifter för väg-, bro- och färjeavgifter som betalas i samband med arbetsresorna men inte trängselskatt. Särskilda regler ska gälla för dem som behöver använda egen bil till jobbet på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

För att ha rätt till skattereduktionen krävs att den skattskyldige har minst 30 resdagar per år och skattereduktionen beräknas utifrån det faktiska antalet resdagar under året, dock högst 210 dagar.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att skattefri milersättning för privat bil i tjänsten ska höjas från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil. Sverigedemokraterna vill även avskaffa förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar.

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att ett s.k. landsbygdsavdrag införs. Landsbygdsavdraget är en skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter. Centerpartiet anför vidare att det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att milersättningen i reseavdraget höjs till 20 kronor och att taket för avdragsgränsen höjs till 13 000 kronor. Kristdemokraterna föreslår även sänkt skatt på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till det arbete som pågår med utformningen av ett nytt reseavdrag i Regeringskansliet är inte utskottet berett att föregripa detta arbete. Motionsförslagen avstyrks.

Utskottet konstaterar att den särskilde utredaren överlämnade sitt betänkande Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar – ökad kunskap och kontroll till regeringen den 8 oktober 2021. I betänkandet har utredningen bl.a. beskrivit privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på offentligt finansierad hälso- och sjukvård och föreslagit åtgärder som ska se till att patienter med privat sjukvårdsförsäkring inte får snabbare tillgång till vård eller bättre vård i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården framför patienter utan försäkring. Eftersom frågan för närvarande bereds i Regeringskansliet är inte utskottet berett att föregripa denna beredning. Motionsförslaget avstyrks.

Utskottet avstyrker förslag om avdrag för medlemsavgift till samfällighetsföreningar.

Utskottet är inte berett att föreslå någon översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare och inte heller några särregler när det gäller beskattning av ersättning till funktionärer i ideella organisationer. Att skapa speciella undantagsregler för vissa grupper på skatteområdet leder till krav på att andra grupper också ska särbehandlas. Det leder i längden till ett alltför komplicerat skattesystem. Motionsförslagen avstyrks.

Skattereduktion för bosparande

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ett skattegynnat bosparande.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 5 (KD) och 6 (L).

Gällande rätt

I 12 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om vilka utgifter en person får dra av i inkomstslaget tjänst. Huvudregeln säger att man får dra av de utgifter som man har för att få inkomster eller behålla dem. Avdrag kan alltså medges endast när det finns en motsvarande skattepliktig inkomst som motiverar avdraget. Flera betydelsefulla undantag från huvudregeln finns dock. En väsentlig inskränkning i avdragsrätten är t.ex. att en person inte får göra avdrag för sina levnadskostnader. Från denna regel finns dock ett antal undantag, bl.a. avdrag för arbetsresor, hemresor och ökade levnadskostnader vid tjänsteresor, om vissa förutsättningar är uppfyllda. Till levnadskostnader räknar man också medlemsavgifter, gåvor och premier för egna försäkringar. Dessa kostnader är inte avdragsgilla.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del ett avdragsgillt bosparande för att uppmuntra till att spara till sitt boende. Detta kombinerat med ett särskilt bostadslån skulle ge större möjligheter för unga att komma in på bostadsmarknaden.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktionen ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del att ett skattegynnade bosparande införs. Den som sparar på ett bosparkonto ska kunna få ett skatteavdrag motsvarande 20 procent av det belopp som sparas under året, upp till ett takbelopp på 20 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden. Utskottet konstaterar att en särskild utredare har fått i uppdrag att föreslå åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (dir. 2020:125). Utredaren ska bl.a. ge förslag på ett startlån för förstagångsköpare. Utredningen ska redovisa sitt resultat senast den 31 mars 2022.

Utskottet anser att det är viktigt att inkomstbeskattningen av löner och förmåner hålls likformig och neutral och att avdrag för kostnader som inte har med inkomsternas förvärvande att göra undviks så långt som möjligt. Av hänsyn till enhetligheten i regelsystemet för beskattning av inkomst av tjänst finner utskottet inte skäl att se över förutsättningarna för ett särskilt skatteavdrag för unga som sparar till egen bostad. Motionsförslagen avstyrks.

Gåvor till ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om avskaffad avdragsrätt för gåvor till ideell verksamhet och om annan utformning av gåvoskatteavdraget.

Jämför avvikande mening 4 (V) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2012 infördes en skattereduktion för penninggåvor till ideell verksamhet. För att kunna få skattereduktionen ska vissa förutsättningar vara uppfyllda. Gåvomottagaren måste vara godkänd av Skatteverket innan gåvan lämnas. Det är organisationen som själv ansöker om att bli godkänd gåvomottagare. Organisationsformen ska vara stiftelse, ideell förening eller registrerat trossamfund som är inskränkt skattskyldigt. Organisationens ska främja ett godkänt ändamål eller bedriva en sådan verksamhet, och gåvor som kommer in till gåvomottagaren och som är grund för skattereduktion för givaren ska användas för något av ändamålen social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. För givaren gäller att varje gåva måste vara minst 200 kronor till samma gåvomottagare vid ett och samma tillfälle, gåvorna måste uppgå till minst 2 000 kronor under året och gåvan måste vara en penninggåva. Skattereduktionen är 25 procent av gåvobeloppet och får högst vara 1 500 kronor per år.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 13 att en utredning tillsätts som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till reduktionen och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas. Kristdemokraterna föreslår vidare att beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget höjs så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det arbete som utförs av civilsamhällets organisationer är viktigt, inte minst i kristider, och ser därför positivt på de stöd som lämnats under 2020 och under 2021 i bl.a. flera extra ändringsbudgetar för 2021 (prop. 2020/21:84, prop. 2020/21:166, prop. 2020/21:208) och i vårändrings-

budgeten för 2021 (prop. 2020/21:99). I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1) lämnar regeringen förslag om ytterligare stöd till civilsamhället.

Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att stödja förslag om ändringar i reglerna för gåvoskatteavdrag och anser inte heller att skattereduktionen bör avskaffas, varför motionerna avstyrks.

Avdrag för ränteutgifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändring av reglerna om ränteavdrag.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 4 (V) och 5 (KD).

Gällande rätt

Till inkomst av kapital hänförs sådana intäkter och kostnader som inte ska hänföras till näringsverksamhet eller till tjänst (41 kap. 1 § inkomstskattelagen, förkortad IL). I huvudsak beskattas alla intäkter, och avdrag medges för alla utgifter som har samband med tillgångar. Det saknar betydelse om intäkterna eller utgifterna är löpande eller tillfälliga. Avdrag medges dock inte för personliga levnadskostnader (9 kap. 2 § IL).

I inkomstslaget kapital finns bara en beräkningsenhet och ingen uppdelning på förvärvskällor, vilket bl.a. innebär att kapitalförluster får dras av från alla slag av intäkter i inkomstslaget kapital.

Kapitalvinster beräknas nominellt och är med några undantag skattepliktiga till 100 procent. Bland undantagen kan nämnas de särskilda reduceringsregler som finns för beräkning av kapitalvinst vid avyttring av fastigheter och bostadsrätter. Avdrag för kapitalförluster beviljas mot samtliga övriga intäkter i kapital men är som huvudregel bara avdragsgilla till 70 procent. I 67 kap. IL finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer. Enligt 10 § ska skatten vid ett underskott av kapital minskas med 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och med 21 procent av det återstående underskottet. För investeraravdrag gäller särskilda regler enligt samma paragraf.

En privatperson som har inkomst av tjänst och enbart utgiftsräntor får således skatten på tjänsteinkomsten nedsatt på grund av utgiftsräntorna, eftersom dessa medför ett underskott i inkomstslaget kapital. På samma sätt ger en kapitalförlust en sänkning av skatten på tjänsteinkomsten.

Motionerna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anför att ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg.

Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Sverigedemokraterna föreslår därför att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna. Ränteavdragen har därtill en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en treårsperiod. Av konjunkturella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kredittillväxten samtidigt. Kristdemokraterna föreslår därför att ränteavdraget ska sänkas med 1–2 procentenheter per år och att taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att den höga privata skuldsättningen medför en risk både för enskilda och samhällsekonomin i stort. Priserna på bostäder har stigit kraftigt under pandemin samtidigt som skuldsättningen bland hushållen har ökat. Det är dock positivt att vidtagna makrotillsynsåtgärder bidragit till att öka hushållens motståndskraft.

Under flera år har regeringen arbetat med att stävja riskerna med skuldsättningen. En rad åtgärder har vidtagits för att stärka både hushållens och det finansiella systemets motståndskraft mot störningar i ekonomin, bl.a. skärpta kapitalkrav för bankerna, belåningsbegränsningar i form av bolånetak och ett förstärkt amorteringskrav. Finansinspektionen har också sedan den 1 februari 2018 ett utökat mandat för att kunna lägga fram förslag till ytterligare makrotillsynsåtgärder för att t.ex. minska hushållens skuldsättning.

Med anledning av effekterna av spridningen av covid-19 beslutade Finansinspektionen att banker skulle ges möjlighet att bevilja både nya och befintliga bolånetagare undantag från kravet på amortering. Undantaget gällde betalningar av amorteringar under en begränsad tid.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet inte att det finns skäl att nu tillstyrka ändringar av reglerna om ränteavdrag. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en förändring av reglerna om utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.

Jämför avvikande mening 4 (V) och 6 (L).

Bakgrund

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person.

3:12-reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående anses vara verksam i betydande omfattning om hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn och barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan tar sikte på belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstslagen tjänst och kapital. När delägaren lyfter

utdelningar från företaget eller säljer andelar i bolaget ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital.

Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränslöpp), som bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner, beskattas utdelning och aktiva delägars vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Utdelning och kapitalvinst över gränslöppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Regeringen har i proposition 2021/22:27 Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen föreslagit att den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen och den s.k. utomståenderegeln ska kompletteras. Förslaget om att komplettera den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen innebär att vid bedömningen av om ett visst företag utgör ett fåmansföretag ska en fysisk person som är delägare och verksam i betydande omfattning i företaget, och samtidigt har ett bestämmande inflytande över en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare som äger andelar i företaget, anses äga den juridiska personens andelar i det prövade företaget. Förslaget syftar till att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag genom att t.ex. en stiftelse ges röststarka aktier i ett fåmansägt företag för att utdelningsinkomster från den bedrivna verksamheten i företaget ska kunna delas ut till kretsen av verksamma aktieägare utan att bli föremål för den särskilda beskattningen för delägare i fåmansföretag.

Förslaget om en komplettering av utomståenderegeln innebär att ett företag inte anses ägt av utomstående till den del företaget direkt eller indirekt ägs av en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare och företagets verksamma delägare eller en sådan delägars närstående kan få del av medel eller förmåner från den juridiska personen i viss omfattning. Förslaget syftar till att säkerställa att tillämpningen av utomståenderegeln inte leder till oskäligen resultat i strukturer där en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare direkt eller indirekt äger ett fåmansföretag. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Riksdagen har ännu inte fattat något beslut om regeringens förslag.

Motionerna

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anför att dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen

i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att 3:12-regleringen fortfarande har en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen. Liberalerna föreslår därför ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare.

Utskottets ställningstagande

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. IL.

Reglerna har reviderats i flera omgångar under senare år. Den senaste utredningen överlämnade sitt slutbetänkande om en översyn av 3:12-reglerna den 3 november 2016 (SOU 2016:75). Utredningens uppdrag var att dels se över beskattningen vid ägarskiftet i fåmansföretag, dels se över 3:12-reglerna för att begränsa möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling. Vid översynen av ägarskiftet var syftet att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i så stor utsträckning som möjligt beskattas likformigt oberoende av om andelarna avyttras inom eller utom närståendekretsen. Vid översynen av 3:12-reglerna var det enligt direktiven viktigt att hitta en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt.

För att säkerställa att det inte ska vara möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag har regeringen nyligen föreslagit kompletteringar av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen respektive av den s.k. utomståenderegeln.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu förorda en förändring av lagstiftningen på det sätt som föreslagits. Motionsförslagen avstyrks därför.

Beskattning vid generationsskifte

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att förändra beskattningsreglerna för generationsskiften i familjeägda företag.

Jämför avvikande mening 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

I 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns särskilda regler om utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna. Anledningen till de särskilda reglerna är Sveriges duala skattesystem, dvs. att förvärvsinkomster beskattas enligt en progressiv skatteskala och att kapitalinkomster beskattas med en proportionell skatt. Reglerna infördes i samband med 1990 års skattereform och är avsedda att förhindra att högre beskattade förvärvsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster i syfte att sänka den totala skatten på ersättning från företaget.

Nya skatteregler för ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag

Riksdagen beslutade den 8 maj 2019 att anta regeringens förslag om att underlätta ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag (prop. 2018/19:54, Nya skatteregler för ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag).

Bestämmelserna innebär att en andel i ett fåmansföretag inte ska anses kvalificerad enbart på grund av att någon annan närstående än andelsägarers make har varit verksam i betydande omfattning i ett annat fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som bedriver samma eller likartad verksamhet under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Bestämmelserna innebär även att andelar i ett fåmansföretag är kvalificerade när andelsägaren eller någon närstående under beskattningsåret eller något av de fem föregående beskattningsåren varit verksam i betydande omfattning i ett företag som bedriver samma eller likartad verksamhet som det företag i vilket andelsägaren indirekt äger andelar.

Motionen

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 anförs att Sveriges företagare blir allt äldre och det blir mer och mer vanligt att deras barn inte kan eller vill ta över verksamheten. För bara några decennier sedan var det vanligt att familjeföretag togs över av barnen, men idag görs det bara i ca 30 procent av fallen, och trenden verkar fortsätta nedåt. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. Kristdemokraterna föreslår därför en utredning om hur ägarskiften kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

Utskottets ställningstagande

De s.k. 3:12-reglerna ska motverka att aktiva delägare i fåmansföretag omvandlar högre beskattad arbetsinkomst till lägre beskattad kapitalinkomst genom utdelning eller försäljning av aktierna. Genom flera ändringar under senare år har reglerna emellertid blivit mer förmånliga samtidigt som utrymmet för inkomstomvandling har ökat.

Regeringen har i betänkandet SOU 2016:75 låtit utreda beskattningen vid ägarskiftet i fåmansföretag för att inte missgynna överlåtelse av företag inom familjen. Vid utformningen av förslagen har hänsyn tagits till 3:12-reglernas betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Vid översynen av ägarskiftet var syftet att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i så stor utsträckning som möjligt beskattas likformigt oberoende av om andelarna avyttras inom eller utom närståendekretsen. Förslaget innehåller bl.a. en särskild undantagsregel som medför att beskattningen inte påverkas av om ett fåmansföretag säljs till någon inom familjen eller till någon utomstående.

Utskottet konstaterar att nya skatteregler för ägarskiftet mellan närstående i fåmansföretag gäller sedan den 1 juli 2019. Reglerna gör det möjligt att genomföra generationsskiftet av ett fåmansföretag på samma skattemässiga villkor vid en överlåtelse till en närstående som till en extern part.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu föreslå förändrade beskattningsregler vid generationsskiftet i familjeägda företag. Motionsförslaget avstyrks därför.

Investeringsparkonto m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en förändring av reglerna om investeringsparkonton och om ett återinförande av ett privat pensionssparande.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och (L).

Bakgrund och gällande rätt

En ny schablonbeskattad sparform, investeringsparkonto, infördes 2012 (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Syftet med investeringsparkontot är att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument som aktier och fonder. Ett investeringsparkonto är en schablonbeskattad sparform, vilket betyder att skatten inte baseras på den faktiska avkastningen utan på en årlig skatt beräknad på värdet av tillgångarna på kontot. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes skatten den 1 januari

2018. Schablonintäkten ska beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med en procentenhet (tidigare 0,75 procentenheter).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att ett ökat privat sparande ger människor större frihet att bestämma över sina liv, att spara till pensionen, att bygga upp en buffert och att skaffa sig en bostad. Eget sparande är också den främsta finansieringskällan för nystartade företag och en viktig källa för kapital för etablerade företag som växer. Moderaterna föreslår därför att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Moderaterna föreslår vidare att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att med den positiva utveckling som börserna har haft sedan investeringssparkontot infördes har vissa förespråkat att skatten ska höjas. Resonemanget blir dock felaktigt eftersom det inte går att avgöra hur börserna kommer att utvecklas den kommande tiden och innehavaren är skyldig att betala skatt oavsett hur innehaven utvecklas. Højningar av skatten innebär därutöver en framtida osäkerhet. Sverigedemokraterna föreslår därför att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår Sverigedemokraterna vidare i yrkandena 2 och 3 i denna del att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningar och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt som uppgår till 15 procent av föregående års statslåneränta.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att ett eget sparande skapar trygghet för den enskilde och ökar hushållssektorns motståndskraft mot ekonomiska kriser. Centerpartiet föreslår därför att de första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Centerpartiet föreslår vidare att beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Centerpartiet föreslår också att den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att skattebortfallet till följd av beskattningen av ISK är betydande. Beskattningen av stora kapitalvinster bör skärpas, oavsett om dessa

sker inom ramen för ISK eller på traditionella aktie- och fondkonton. Vänsterpartiet föreslår därför att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att investeringssparkontot (ISK) har skapat en attraktiv sparform där både användning och beskattning är enkel att förstå. Detta bidrar till en demokratisering av sparandet och därmed ökad egenmakt för fler. För att stimulera fler att börja spara föreslår Liberalerna att de första 300 000 sparade kronorna ska göras skattefria och att golvet på beskattning av investeringssparkonto ska avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Sparformen investeringssparkonto infördes 2012 för att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument.

Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes schablon-avkastningen från statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter till statslåneräntan ökad med 1 procentenhet den 1 januari 2018. I samband med förslaget gjorde regeringen bedömningen att sparande på investeringssparkonto också fortsättningsvis kommer att vara skattemässigt gynnat i förhållande till konventionell kapitalbeskattning och att den skattemässiga neutraliteten mellan olika sparformer kommer att öka. Utskottet hade ingen invändning mot höjningen av beskattningen och tillstyrkte förslaget (prop. 2017/18:1, yttr. 2017/18:SkU1y, bet. 2017/18:FiU1).

Utskottet finner inte skäl att nu förorda om ytterligare ändringar av beskattningen av sparande på investeringssparkonto eller att införa nya sparformer. Motionsförslagen avstyrks därför.

Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att höja kapitalbeskattningen och om att införa en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Kapitalbeskattning

I samband med skattereformen 1991 fick beskattningen av inkomster från kapital den utformning den har i dag – ibland kallad den duala eller den skandinaviska modellen. Den innebär att man beskattar inkomster av kapital

separerat från den generella inkomstbeskattningen. Skatt på kapital är skatt på avkastningen på kapitalinnehav. Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till en inkomst av kapital. Som kapitalinkomst beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs en s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares egna kapital mellan inkomstlagen kapital och näringsverksamhet. Avdrag i inkomstlaget kapital får göras på skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader. Skatten på kapitalinkomsten är proportionell med 30 procent. Om inkomsterna är större än utgifterna tas skatt ut på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna får man på motsvarande sätt en skattereduktion. Det finns dock en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kronor endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Arvs- och gåvobeskattning m.m.

Riksdagen beslutade att de tidigare arvs- och gåvoskatterna skulle avskaffas den 1 januari 2005 (bet. 2004/05:SkU18, rskr. 2004/05:134 och 136). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag att det liksom regeringen ansåg att det inte var möjligt att möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten genom ändrade regler. Kostnaden för att administrera arvs- och gåvoskatten måste också sättas i relation till de intäkter som skatten ger. Mot denna bakgrund och för att underlätta generationsskiften i onoterade bolag ansåg såväl regeringen som utskottet att arvs- och gåvoskatten skulle slopas.

Förmögenhetsskatten avskaffades den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag bl.a. att förmögenhetsskattens oenhetliga värderingsregler och många undantag skapade kryphål och uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser. Samtidigt hade många småhusägare kommit att betala förmögenhetsskatt på grund av snabbt stigande taxeringsvärden. Därför uppfattades förmögenhetsskatten som både godtycklig och orättvis.

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att en viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normalskattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. att arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen inte ska beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet också i yrkandena 5 och 6 i denna del att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt förslag om att återinföra arvs- och gåvoskatten respektive förmögenhetsskatten. Utskottet har bl.a. hänvisat till de förslag regeringen lagt fram i syfte att öka den ekonomiska jämlikheten och till att ifrågasvara skatter ansetts godtyckliga, orättvisa, ineffektiva och svåradministrerade.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu tillstyrka förslagen om en förändrad kapitalbeskattning eller om att återinföra en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reglerna om statlig fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Den statliga fastighetsskatten betalas bl.a. för hyresfastigheter och industrifastigheter, enligt 1 och 3 §§ lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. För hyresfastigheter är den statliga fastighetsskatten 0,4 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för hyreshus, bostäder som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor). Fastighets-skatten är 0,1 procent av taxeringsvärdet för alla byggnadsenheter med lokaler och tillhörande tomtmark.

För ägarlägenheter är den statliga fastighetsskatten 1,0 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för ägarlägenheter, ägarlägenheter som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3278 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Sverigedemokraterna föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare i yrkande 2 och 3 i denna del att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag. Centerpartiet föreslår därför att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentligfinansiellt neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare anförs att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att all nyproduktion av lägenheter och hus i dagsläget är undantagna från fastighetsavgiften i 15 år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i den ordinarie beskattningen kommer ägarlägenheten dock skattemässigt att missgynnas. Kristdemokraterna föreslår därför att orättvisan i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt.

Kristdemokraterna föreslår slutligen i yrkandena 5 och 6 i denna del att fastighetsskatten på obebyggd tomtmark (hyreshusenheter) ska höjas.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås en höjning av skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har genomfört en rad förändringar för att effektivisera och förbättra rörligheten på bostadsmarknaden.

Regeringen föreslår att investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande, som infördes 2016, ska förstärkas ytterligare. Vidare avser regeringen att besluta om investeringsstöd för att stimulera ombyggnation och nybyggnation av särskilt boende samt bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden som riktar sig till personer över 65 år.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020.

För att öka utbudet av bostäder till försäljning och skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 25 november 2020 att enligt regeringens förslag avskaffa schablonintäkten på uppskovsbeloppet vid fastighetsförsäljning. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Regeringen har vidare tillsatt två utredningar (dir. 2020:53 En socialt hållbar bostadsförsörjning och dir. 2020:125 Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden) som har i uppdrag att lämna förslag som tillsammans kan bidra till en bättre fungerande bostadsmarknad.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att tillstyrka ändringar i reglerna om fastighetsskatt respektive fastighetsavgift. Motionsförslagen avstyrks därför.

Andrahandsuthyrning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att höja schablonavdraget för andrahandsuthyrning till 60 000 kronor per år.

Jämför avvikande mening 2 (SD).

Bakgrund

För att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet mer effektivt och på så vis stimulera till en rörligare arbetsmarknad höjdes schablonavdraget för uthyrning av privatbostäder från 21 000 kronor till 40 000 kronor den 1 januari 2013 (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, yttr. 2012/13:SkU1y). Den 1 februari 2013 började lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad att

gälla. Den största nyheten med lagen är att den ger hyresvärderna och hyresgästen en större frihet att komma överens om hyran. Lagen gäller när en lägenhet hyrs för att användas som bostad under förutsättning att uthyrningen inte är en del av en näringsverksamhet. En person som hyr ut en bostad som han eller hon under en tid inte har behov av bedriver normalt inte näringsverksamhet. En person som hyr ut tre bostäder eller fler anses normalt bedriva näringsverksamhet. Om en person upplåter flera bostäder gäller lagen bara för den första upplåtelsen. För de senare gäller i stället reglerna i 12 kap. jordabalken (hyreslagen). De bostäder som hyrs ut enligt lagen kan t.ex. vara villor, bostadsrättslägenheter som hyrs ut av bostadsrättshavaren, möblerade och omöblerade rum eller ägarlägenheter. En uthyrning av en hyresrätt i andra hand omfattas dock inte av lagen.

Motionen

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att när det är stor bostadsbrist tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Sverigedemokraterna föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige ska ha en långsiktig och hållbar bostadspolitik för alla. En väl fungerande bostadsmarknad i hela landet är en viktig förutsättning för människors trygghet och livskvalitet samt för en konkurrenskraftig ekonomi.

Möjligheten att söka investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande infördes 2016 och är ett viktigt verktyg för en fortsatt hög byggtakt. Regeringen föreslår därför i höständringsbudgeten för 2021 att investeringsstödet för byggande av hyresbostäder och bostäder för studerande ska förstärkas ytterligare.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020.

Regeringen har vidare föreslagit åtgärder mot handel med hyreskontrakt, skärpta regler om andrahandsuthyrning av hyreslägenheter och om uttag av hyror. De nya reglerna trädde i kraft den 1 oktober 2019.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motionsförslaget.

Exitskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa en exitskatt.
Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Obegränsad och begränsad skattskyldighet

Bestämmelser om fysiska personers skattskyldighet i Sverige finns i 3 kap. IL. Fysiska personer som är bosatta i Sverige, som stadigvarande vistas här eller som har väsentlig anknytning hit är obegränsat skattskyldiga. En obegränsat skattskyldig person är enligt intern rätt skattskyldig för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet. De personer som inte är obegränsat skattskyldiga är begränsat skattskyldiga. Begränsad skattskyldighet innebär att det bara är vissa inkomster som har anknytning till Sverige som kan beskattas enligt inkomstskattelagen. Vilka inkomster det handlar om är uttömmande reglerat i 3 kap. 18–19 a §§ IL. En obegränsat skattskyldig person som bosätter sig utomlands kan bli begränsat skattskyldig redan i och med avresan från Sverige. Har personen varit bosatt i Sverige kan han eller hon även efter flytten vara obegränsat skattskyldig på grund av väsentlig anknytning till landet. Den obegränsade skattskyldigheten gäller då till dess anknytningen inte längre kan betraktas som väsentlig. Om anknytningen är väsentlig bedöms utifrån ett antal omständigheter. Bostad, familj och ekonomiskt engagemang i landet talar starkt för att personen har väsentlig anknytning hit. Andra omständigheter som också beaktas är t.ex. om utlandsvistelsen är föranledd av studier eller av hälsoskäl samt om den som vistas utomlands är varaktigt bosatt på en viss utländsk ort.

Tioårsregeln

En begränsat skattskyldig fysisk person är som utgångspunkt inte skattskyldig i Sverige för kapitalvinst på värdepapper. För den som tidigare har varit obegränsat skattskyldig i Sverige kan dock sådan skattskyldighet följa av den s.k. tioårsregeln i 3 kap. 19 och 19 a §§ IL. Enligt tioårsregeln är en begränsat skattskyldig fysisk person skattskyldig för kapitalvinst på vissa angivna tillgångar och förpliktelser – förutsatt att han eller hon vid något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Tioårsregeln innebär således en i tiden utsträckt skattskyldighet för inkomster som inte realiserats vid utflyttningstillfället. Bestämmelsen infördes 1983 för att säkerställa svensk beskattning av kapitalvinster som uppkommer när en fysisk person avyttrar aktier i samband med en utflyttning från Sverige. Innan dessa regler infördes förekom det att den som flyttade ut sköt upp beskattningen av kapitalvinsten

till dess han eller hon blev begränsat skattskyldig och inte längre skattskyldig för kapitalvinsten i Sverige (se prop. 1982/83:144 s. 13).

Skatteavtal

Skattelagstiftningen i olika stater bygger i de allra flesta fall på principerna om hemviststatsbeskattning och källstatsbeskattning. Med hemviststatsbeskattning avses att en stats beskattningsanspråk grundas på att den skattskyldige har sin skatterättsliga hemvist i staten, se t.ex. 3 kap. 3 och 8 §§ IL. Med källstatsbeskattning avses att en stats beskattningsanspråk grundas på att den skattskyldige har inkomster som förvärvats i, härrör från och i vissa fall även utbetalats från rättssubjekt i denna stat, se t.ex. 3 kap. 17 och 18 §§ IL.

Om man tillämpar två eller flera olika principer kan det medföra att samma skattskyldiga person kan beskattas för samma inkomst i flera stater, s.k. internationell juridisk dubbelbeskattning.

Skatteavtalen syftar till att lösa sådan dubbelbeskattning genom att fastställa vilken stat – hemviststaten eller källstaten – som ska ha rätt, åtminstone i första hand, att beskatta olika slags inkomster samt hur dubbelbeskattning ska undanröjas. Skatteavtalen erbjuder två olika metoder för att undanröja den dubbla beskattningen. Undantagandemetoden (exempt-metoden) innebär att inkomsten undantas från beskattning. Avräkningsmetoden (creditmetoden) innebär att den utländska skatten avräknas från den nationella skatten. Staterna är fria att välja vilken av metoderna man vill använda. Bestämmelser i ett skatteavtal kan begränsa men inte utvidga den svenska beskattningsrätten.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har utformat en modell för skatteavtal (modellavtalet), att användas som förlaga till skatteavtal mellan stater. Av modellavtalet följer att kapitalvinster vid överlåtelse av aktier och andra delägarätter bara beskattas i hemviststaten (artikel 13 punkt 5). Här ska anmärkas att Sverige har reserverat sig mot artikel 13 punkt 5 på så sätt att vi förbehåller oss rätten att beskatta kapitalinkomster vid avyttring av aktier och andra delägarätter i svenska företag. Aktier och andra delägarätter vars värde till mer än 50 procent direkt eller indirekt härrör från fast egendom belägen i den andra avtalsslutande staten får dock beskattas i denna andra stat (artikel 13 punkt 4). Modellavtalet innehåller inga särskilda bestämmelser om utflyttningsbeskattning av en person som byter hemvist. Skatteavtalen är alltså avgörande för möjligheten att utöva den beskattningsrätt som följer av tioårsregeln. För närvarande har Sverige skatteavtal med ett 80-tal stater. Sveriges rätt att beskatta fysiska personers kapitalvinster efter utflyttning varierar mellan de olika avtalen.

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Vänsterpartiet att en exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de skattepolitiska riktlinjer som riksdagen antog våren 2015 innebär att skattepolitiken bl.a. ska bidra till goda villkor för företagande och investeringar i Sverige. Vägledande för skattepolitiken är också att medborgare och företag ska ha ett högt förtroende för skattesystemet. Ett högt förtroende kräver bl.a. att skattereglema utformas på ett sådant sätt att utrymmet för skatteplanering begränsas.

För att säkerställa beskattning i Sverige av kapitalvinster som har upparbetats i Sverige finns i dag den s.k. tioårsregeln. Det har dock visat sig att det finns ett behov av att reformera tioårsregeln på ett sätt som säkerställer bl.a. konkurrenskraftiga och likformiga skatteregler. Frågan om reformering av tioårsregeln bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen och avstyrker därför motionsförslaget.

Skattefri uthyrning av personliga tillgångar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avslå förslaget.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 6 (L).

Propositionen

För att främja en cirkulär ekonomi gör regeringen bedömningen att det bör införas en möjlighet för fysiska personer att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till ett visst belopp. Regeringen avser att under 2021 återkomma till riksdagen med ett förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Regeringen överlämnade den 19 oktober 2021 proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Regeringen föreslår att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar, efter avdrag för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomsten, ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger

20 000 kronor under ett beskattningsår. Ersättningar vid upplåtelse av en privatbostadsfastighet, en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt ska inte omfattas av förslaget.

Skattefriheten bör enligt regeringen utformas så att fysiska personer som hyr ut personliga tillgångar får göra ett avdrag från nettointäkten med 20 000 kronor. Regeringen anser att det föreslagna beloppet är väl avvägt.

Den föreslagna skattelättnaden är inte ett avdrag i inkomstslaget kapital. Om de sammanlagda hyresersättningarna, brutto eller netto, understiger 20 000 kronor under ett beskattningsår kan den föreslagna bestämmelsen således inte skapa utrymme för avdrag mot andra inkomster eller för underskott i detta inkomstslag. Detsamma gäller om utgifterna för uthyrning överstiger hyresersättningarna under ett beskattningsår.

Förslaget syftar till att öka återanvändningen av de produkter och tillgångar som omfattas av förslagen och därmed främja en cirkulär ekonomi i enlighet med regeringens strategi för cirkulär ekonomi (M2020/01133). Enligt regeringen är det angeläget att bestämmelserna träder i kraft så snart som möjligt. Det är vidare lämpligt att bestämmelserna träder i kraft vid ett kalenderårsskifte. Regeringen föreslår därför att reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson m.fl. (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar Moderaterna regeringens förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

I kommittémotion 2021/22:2241 av Mats Persson m.fl. (L) föreslås att proposition 2021/22:34 ska avslås i samtliga delar. Liberalerna hänvisar till vikten av att undantag och speciallösningar i skattesystemet som bidrar till att öka komplexiteten i regelverket bör införas med försiktighet. Liberalerna finner, i likhet med en rad remissinstanser, att det skattefria beloppet om 20 000 kronor framstår som godtyckligt valt. Sänkta kapitalskatter för vanliga låg- och medelinkomsttagare är en prioriterad liberal fråga. På detta område finns det emellertid mer skadliga skatter att åtgärda. I Liberalernas budgetmotion redovisas en rad skattesänkningar som på allvar stärker vanliga människors möjligheter till sparande, däribland en kraftigt sänkt skatt på sparande i investeringssparkonto.

Utskottets ställningstagande

För att öka återanvändningen av produkter och tillgångar och därmed främja en cirkulär ekonomi har regeringen föreslagit att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar, efter avdrag för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomsten, ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger 20 000 kronor under ett beskattningsår.

Utskottet har inga invändningar mot förslaget och tillstyrker propositionen i motsvarande del.

Motionsförslagen avstyrks därmed.

En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att kupongskattelagen behöver uppdateras och därmed ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

Propositionen

Kupongskatt är en definitiv källskatt som tas ut på utdelning på andelar i bl.a. svenska aktiebolag och svenska värdepappersfonder och specialfonder. Kupongskattelagen (1970:624) infördes 1971 och regeringen anser att den nuvarande regleringen är i behov av en modernisering. Det gäller såväl den redaktionella och språkliga utformningen som regelverkets tekniska utformning. Dagens regler behöver enligt regeringen anpassas till EU-rätten i flera avseenden. Regeringen anser vidare att det är angeläget att regelverket inte kan kringgå. Regeringen gör därför bedömningen att kupongskattelagen ska upphävas och ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

Skatten bör benämnas källskatt på utdelning och liksom i dag bör skattesatsen som utgångspunkt vara 30 procent på utdelningen. Lagstiftningen bör enligt regeringen utformas så att bedrägerier, fusk och fel förebyggs i största möjliga utsträckning. Det bör bl.a. införas ett krav på att lämna information på individnivå i skattedeklarationen för att kunna få en reducerad skattesats direkt vid utdelningstillfället. Vidare bör källskatt på utdelning omfattas av bestämmelserna i lagen (1995:575) mot skatteflykt.

Förfarandebestämmelserna, som i dag finns i kupongskattelagen, bör enligt regeringen infogas i skatteförfarandelagen (2011:1244) och anpassas till den systematik och struktur som finns i den lagen. Innehållande av källskatt på utdelning bör ske genom skatteavdrag och det grundläggande ansvaret för att göra skatteavdrag bör ligga på det utdelande företaget, dvs. det bolag eller den ideella förening som beslutar och först betalar ut utdelningen. En aktör som benämns godkänd mellanhand bör dock kunna ta över ansvaret för att innehålla, redovisa och betala in källskatt på utdelning. I ett sådant fall övergår skyldigheten att göra skatteavdrag på den godkända mellanhanden.

Regeringen avser att under 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag. Förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2023 i fråga om bestämmelserna om godkänd mellanhand, och i övrigt den 1 januari 2024. Förslaget bör tillämpas

första gången på utdelningar där utdelningstillfället inträffar efter den 31 december 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att kupongskattelagen behöver uppdateras och bl.a. anpassas till EU-rätten. Det är vidare angeläget att reglerna utformas så att de inte kan kringgås.

Utskottet delar därför regeringens bedömning att kupongskattelagen ska ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

En begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att slopa reglerna om begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Propositionen

Enligt gällande regler inträder en beloppsspärr vid ägarförändringar i underskottsföretag. Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 3 juni 2021 (HFD 2021 ref. 33) prövat en fråga om beloppsspärrs och skatteflyktslagens tillämpning när det gäller reglerna om tidigare års underskott. Avgörandet visar enligt regeringen på en brist i lagstiftningen då de tillämpliga reglerna är för snävt avgränsade för att uppnå sitt syfte, nämligen att förhindra handel med underskott. Regeringen gör därför bedömningen att det bör införas en särskild begränsningsregel som innebär att möjligheten att utnyttja tidigare års underskott efter en ägarförändring upphör om underskotten med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet till att ägarförändringen har skett. Vid bedömningen av skälet för ägarförändringen bör det enligt regeringen särskilt beaktas om förvärvaren genom ägarförändringen har erhållit andra tillgångar eller rättigheter än kontanter och fordringar på företag som ingick i samma koncern som underskottsföretaget före ägarförändringen, eller något företag som bedriver rörelse. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att motverka handel med underskottsföretag och att beloppsspärren kringgås.

Regeringen har den 10 juni 2021 i en skrivelse till riksdagen aviserat förslaget (skr. 2020/21:212) och förklarat att det – med hänsyn till risk för betydande skattebortfall – enligt regeringens mening finns särskilda skäl för att med stöd av undantagsbestämmelsen i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen tillämpa de föreslagna bestämmelserna fr.o.m. dagen efter det att skrivelsen har överlämnats till riksdagen, dvs. fr.o.m. den 11 juni 2021.

Regeringen avser att under 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 maj 2022 och tillämpas från den 11 juni 2021, för ägarförändringar som sker efter den 10 juni 2021.

Motionen

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskärpningen är därmed i praktiken fingerat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det för att motverka handel med underskottsföretag och förhindra att den s.k. beloppsspärren kringgås bör införas en särskild begränsningsregel som innebär att möjligheten att utnyttja tidigare års underskott efter en ägarförändring upphör om underskotten med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet till att ägarförändringen har skett.

Motionsförslaget avstyrks därmed.

Avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att slopa de justerande bestämmelserna om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott. Jämför avvikande mening 4 (V).

Gällande rätt

Koncernbidragsspärren inträder vid ägarförändringar enligt 40 kap. 10 och 14 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Det innebär att koncernbidragsspärren inträder vid ägarförändringar som innebär att ett företag får det bestämmande inflytandet över ett underskottsföretag, eller när ett underskottsföretag, eller ett moderföretag till ett underskottsföretag, får det bestämmande inflytandet över ett annat företag. Spärren inträder dock inte om ägarförändringen bara berör företag som före ägarförändringen ingick i samma koncern. Enligt 40 kap. 18 och 19 §§ IL får koncernbidragsspärrade underskott inte dras av med högre belopp än ett särskilt beräknat överskott. Det framgår vidare av

samma bestämmelser att ett sådant överskott bl.a. ska beräknas som om underskotts företaget får dra av ett negativt räntenetto i sin helhet, dvs. före avdragsbegränsningen för negativa räntenetton.

Avdragsbegränsningen för negativa räntenetton framgår av 24 kap. 21–29 §§ IL. Av 24 kap. 24 § IL framgår EBITDA-regeln och förenklingsregeln. EBITDA-regeln anger att avdrag för ett negativt räntenetto bara får göras med högst 30 procent av ett särskilt avdragsunderlag. Detta avdragsunderlag motsvarar resultatmåttet EBITDA (Earnings Before Interest and Tax, Depreciation and Amortization) som visar resultatet före finansiella poster, skatter samt avskrivningar. Förenklingsregeln anger att ett negativt räntenetto i stället får dras av upp till 5 miljoner kronor. För företag som ingår i en intressegemenskap gäller även, om något av företagen använder förenklingsregeln, att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inom intressegemenskapen inte får överstiga 5 miljoner kronor.

Om ett underskottsföretag helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, kan företaget – trots de återstående underskotten – redovisa ett överskott av näringsverksamheten som inte motsvaras av mottagna koncernbidrag. Avsikten med koncernbidragsspärren är dock inte att förhindra att underskottsföretag drar av tidigare års underskott mot ett eget överskott eller att förhindra att underskott kvittas mot koncernbidrag från företag som redan innan ägarförändringen ingick i samma koncern (prop. 1993/94:50 s. 267).

I november 2020 antog riksdagen regeringens förslag till justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto. Förslaget innebär att företag som enligt den s.k. koncernbidragsspärren helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och som enligt avdragsbegränsningen för negativa räntenetton helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, ska öka avdragen för koncernbidragsspärrade underskott (bet. 2020/21:SkU9).

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anfördes att regeringen i budgetpropositionen för 2021 föreslog nya regler om koncernbidragsspärrade underskott m.m. Vänsterpartiet ansåg, i likhet med Skatteverket, att de nya reglerna ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och avvisade därför förslaget. Vänsterpartiet vidhåller denna uppfattning och föreslår att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Utskottets ställningstagande

I november 2020 biföll riksdagen regeringens förslag till justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto. Förslaget innebär att företag som enligt den s.k.

koncernbidragsspärren helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och som enligt avdragsbegränsningen för negativa räntenetton helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, ska öka avdragen för koncernbidragsspärrade underskott.

Utskottet vidhåller sin inställning och avstyrker motionsförslaget.

Riskskatt för större kreditinstitut

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att inte införa riskskatten och om en ändrad utformning av förslaget.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C) och 5 (KD).

Bakgrund

Med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris aviserade regeringen i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12.12) att skatten på finanssektorn bör öka med 5 miljarder kronor från 2022. I budgetpropositionen för 2021 gjorde regeringen bedömningen att skatten på finanssektorn bör öka med ytterligare 1 miljard kronor från 2023 (prop. 2020/21:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 13.18). Regeringen anförde vidare att skatteuttaget från finanssektorn därmed bör öka med 5 miljarder kronor 2022 och 6 miljarder kronor 2023 jämfört med i dag.

Regeringen anförde att den avser att återkomma till riksdagen med ett förslag, som bör träda i kraft den 1 januari 2023.

Proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut

Regeringen överlämnade den 28 oktober 2021 proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut. I propositionen gör regeringen bedömningen att beskattningen av kreditinstitut som vid en finansiell kris riskerar att orsaka väsentliga indirekta kostnader för samhället bör öka. I propositionen föreslår därför regeringen att ett kreditinstitut ska betala riskskatt till staten om summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett gränsvärde. För utländska kreditinstitut ska endast skulder hänförliga till en verksamhet som kreditinstitutet bedriver från en filial i Sverige beaktas. Om kreditinstitutet ingår i en koncern ska gränsvärdet gälla sammantaget för alla kreditinstitut i koncernen. Gränsvärdet föreslås uppgå till 150 miljarder kronor för beskattningsår som påbörjas under 2022. Gränsvärdet ska därefter årligen indexeras. Beskattningsunderlaget ska enligt förslaget utgöras av summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång. För beskattningsår som påbörjas under 2022 föreslås att skatt betalas med 0,05 procent av

beskattningsunderlaget. För beskattningsår som påbörjas under 2023 och senare år ska skatt betalas med 0,06 procent av beskattningsunderlaget.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången för beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2021. Höjningen av skattesatsen för riskskatten från 0,05 till 0,06 procent föreslås dock träda i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas första gången för beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2022.

Riksdagen har ännu inte fattat något beslut om regeringens förslag.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf KristerSSon och Elisabeth Svantesson m.fl. (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar Moderaterna regeringens förslag om en bankskatt. Att höja skatter för att finansiera sina utgifter är fel väg att gå. Det finns dessutom en stor risk att det är bankkunderna som i slutändan drabbas av en bankskatt, t.ex. genom högre bolånekostnader.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförS att regeringens förslag till en riskskatt för kreditinstitut i grunden är olyckligt konstruerad. Ett av de större problemen med den föreslagna utformningen är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Centerpartiet anser därför att regeringen skyndsamt ska återuppta dialogen med kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 anförS att det är rimligt att beskattningen av systemviktiga kreditinstitut ökar eftersom de vid en eventuell finansiell kris inte bara riskerar att orsaka direkta kostnader för samhället utan även indirekta i form av t.ex. lägre tillväxt och högre arbetslöshet i en vikande konjunktur. Regeringens förslag kommer dock att drabba det offentliga utvecklingskreditinstitutet Kommuninvest, som är en samverkan mellan de flesta av Sveriges kommuner och regioner, trots att kreditinstitutet inte utgör den risk för samhället som regeringens förslag är tänkt att beskatta. Kristdemokraterna anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att skyndsamt återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris aviserade regeringen i budgetpropositionerna för 2020 respektive 2021 att skatten på finanssektorn bör öka med 5 miljarder kronor från 2022. Regeringen gjorde vidare bedömningen att skatten på finanssektorn bör öka med ytterligare 1 miljard kronor från 2023. Regeringen överlämnade den 28 oktober 2021 proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut, som ännu inte har behandlats av riksdagen.

I samband med behandlingen av budgetpropositionen 2021 delade utskottet regeringens bedömning att det med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris bör ske en ökning av skatten på finanssektorn.

Utskottet vidhåller sin bedömning och avstyrker därmed motionsförslagen.

Ändrad bolagsbeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad bolagsbeskattning.
Jämför avvikande mening 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

I juni 2018 biföll riksdagen regeringens förslag om nya skatteregler för företagssektorn. Reglerna innebar bl.a. att bolagsskatten sänktes från 22 procent till 20,6 procent (prop. 2017/18:245, bet. 2017/18:SkU25, rskr. 2017/18:398). De nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 2019.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att en företagsform där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag, ska införas. Denna beskattning skulle ersätta all form av övrig beskattning kopplat till företaget, såväl inkomstskatt som mervärdesskatt.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,1 procent. Vidare anförs att de svenska avskrivningsreglerna dessutom är mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Vänsterpartiet föreslår därför att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att företagen och svensk konkurrenskraft kan stärkas, fler anställas och mer produkter och tjänster produceras genom att ge företagen ekonomiska fördelar med att tidigarelägga sina investeringar. För att stimulera investeringarna, och därmed också klimatomställningen och digitaliseringen i näringslivet, föreslår Kristdemokraterna en tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen ska omfatta materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt bruk i verksamheten.

Kristdemokraterna föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att det ska införas en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas för maximal enkelhet. Detta skulle kunna bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att behovet av en schablonbeskattad företagsform framstår som särskilt angeläget i ljuset av den regelbörda som enskilda näringsidkare har i dag. Rätt utformad kan en sådan företagsform sänka trösklarna och öppna upp för fler egna företagare i Sverige. Liberalerna föreslår därför en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare som under året har varit föremål för en statlig utredning inom ramen för januariöverenskommelsen.

Utskottets ställningstagande

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för tillväxt och jobbskapande, och den svenska modellen med breda skattebaser och låga skattesatser har visat sig gynnsam över tid. Villkoren för företagande ska stödja sund konkurrens, vara internationellt konkurrenskraftiga och innehålla förutsebara regelverk.

Bolagsskattens storlek har stor betydelse för tillväxt och investeringar i landet. För att förbättra ramvillkoren och stärka konkurrenskraften för företagen i Sverige biföll riksdagen i juni 2018 regeringens förslag om att sänka bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 22 procent till 20,6 procent.

Utskottet finner inte skäl att nu ändra sitt ställningstagande eller på annat sätt förorda om förändringar av bolagsskatten och avstyrker därför motionsförslagen.

Investeraravdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att förändra reglerna om investeraravdraget, om att införa miljöavskrivningar och om att förtydliga avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse.

Jämför avvikande mening 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. Investeraravdraget ger tillväxtföretagen goda villkor att växa, utvecklas och anställa i Sverige. Genom att skapa incitament att tillföra eget kapital till dessa företag ökar soliditeten i företagen, vilket gör företagen mer robusta och livskraftiga. Vidare bidrar investeraravdraget till att jämna ut den skattemässiga behandlingen av investeringar som finansieras med eget respektive lånat kapital och till att sänka småföretagens kapitalkostnader.

Riksdagen antog i november 2015 regeringens förslag till anpassning av investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Investeraravdrag får därmed inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år när förvärvet sker (förvärvsåret) eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern. Den nya bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att svensk industri spelar en nyckelroll i klimatomställningen. Energieffektivisering inom industrin är avgörande för att Sverige ska kunna minska utsläppen av växthusgaser och frikoppla den ekonomiska tillväxten från klimatutsläpp. Centerpartiet föreslår därför att ett system med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare jämfört med dagens regler, ska införas.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att investeraravdraget har kritiserats för sina fördelningspolitiska effekter och för att det kan skapa nya vägar för skatteplanering. Av fördelningspolitiska skäl föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att när småspararnas investering görs via ett upprättat bolag (juridisk person) kan de inte längre ta del av investeraravdraget eftersom det bara gäller för fysiska personer som förvärvar andelar i företag av mindre storlek. Kristdemokraterna föreslår därför att investeraravdragets utformning ska förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidra till svenska småbolags kapitalförsörjning.

Kristdemokraterna föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte ska regleras så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Utskottets ställningstagande

Tillgången till kapital är en avgörande faktor i nystartade och mindre företag samt i expansiva och innovativa företag. Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. En förutsättning för avdraget är att det överensstämmer med bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget.

I juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansiering. I november 2015 antog riksdagen regeringens förslag om att

anpassa investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2016.

För att ge företagen incitament att öka och tidigarelägga sina investeringar och också för att skapa förutsättningar för en återhämtning av ekonomin biföll riksdagen i oktober 2021 regeringens förslag om en ny, tillfällig lag om skattereduktion för investeringar i inventarier som anskaffas 2021.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda ytterligare förändringar och avstyrker därmed motionsförslagen. Utskottet är heller inte berett att tillstyrka förslagen om s.k. miljöavskrivningar och om en förändring av reglerna om avdrag för avsättning till vinstandelsstiftelse.

Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skogskonton m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en förändring av reglerna om skogskonto.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

En skattskyldig som bedriver enskild näringsverksamhet och äger en lantbruksenhet kan under vissa förutsättningar få en uppskjuten beskattning av skogsinkomster och på så sätt jämna ut skatten mellan olika år genom att göra skogsavdrag. En enskild näringsidkare som har intäkt av skogsbruk (skogsintäkt) får enligt 21 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, under vissa förutsättningar göra avdrag för belopp som sätts in på ett särskilt konto i ett kreditinstitut (skogskonto eller skogsskadekonto). Möjligheten till insättning på skogsskadekonto regleras i 21 kap. 23 § IL, av vilken framgår att avdrag för insättning på skogsskadekonto bara får göras om stormfällning, brand, insektsangrepp eller någon liknande händelse har medfört att mer än en tredjedel av skogen i näringsverksamheten bör avverkas i förtid och den huvudsakliga delen av beskattningsårets skogsintäkter kommer från en sådan avverkning.

Den s.k. Skogsutredningen 2019 överlämnade sitt betänkande Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) i november 2020. Syftet med utredningen var bl.a. att värna och stärka den privata äganderätten till skogen genom att stärka rättssäkerheten för markägare och företag, och säkerställa att markägare får ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning de har rätt till. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Motionen

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag. Skogsavdragsreglerna, som ska förhindra beskattning av kapitaluttag, ger snabbare skogsavdrag vid rationaliseringsförvärv än vid vanliga förvärv. Ett borttagande av begreppet rationaliseringsförvärv i reglerna om skogsavdrag ger en betydande förenkling och stämmer väl överens med syftet bakom reglerna, att inte beskatta kapitaluttag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att reglerna för skogskonton respektive skogsskadekonton har setts över av Skatteförenklingsutredningen, som i oktober 2014 överlämnade sitt slutbetänkande Förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (SOU 2014:68) till regeringen.

Utredningens förslag innebär att inkomstskattereglerna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag förenklas. Utredningens uppdrag har bl.a. varit att säkerställa att det ursprungliga syftet med reglerna upprätthålls. Vid utformningen av förslagen har hänsyn tagits till 3:12-reglernas betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Utredningen föreslår bl.a. att en ny avsättningsmöjlighet ska införas, s.k. företagsfond, som ersätter reglerna om skogskonton, skogsskadekonton, upphovsmannakonton och expansionsfonder. Reglerna om periodiseringsfonder ska slopas för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag. Två modeller för att beräkna positiv räntefördelning ska införas: fullständig och förenklad räntefördelning. Negativ räntefördelning ska slopas. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet finner inte skäl att föregripa beredningen av utredningens förslag.

Det nationella skogsprogrammet fortsätter att utvecklas. Regeringen bedömer att programmets olika insatser och dialog även i fortsättningen bidrar till att främja en växande skogsnäring och ett hållbart skogsbruk. Särskilt fokus ska läggas på goda villkor för företagande i skogssektorn. Skogsutredningen har i sitt betänkande Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) lämnat en rad förslag som remissbehandlats och är under beredning i Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda en förändring av reglerna om skogsavdrag på det sätt som föreslagits. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget.

Tonnageskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändring av reglerna om stämpelskatt på fartygsinteckningar.

Jämför avvikande mening 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund

Tonnagebeskattning innebär att inkomsten från kvalificerad rederiverksamhet beräknas schablonmässigt utifrån storleken på fartygens lastutrymme, med en teknisk term kallad nettodräktighet. Den schablonmässigt beräknade inkomsten beskattas med den gällande skattesatsen. Riksdagen tillstyrkte den 28 september 2016 regeringens förslag om att införa tonnagebeskattning i Sverige (prop. 2016/17:127, bet. 2016/17:SkU6, rskr. 2016/17:6). Bestämmelserna trädde i kraft den 20 oktober 2016. För att rederiverksamheten ska anses som kvalificerad ska den bl.a. avse transport av gods och passagerare till sjöss med fartyg som har en viss minsta total innesluten volym (med en teknisk term kallat bruttodräktighet), har sin strategiska och ekonomiska ledning i Sverige och huvudsakligen används i internationell fart eller i inrikes fart i ett annat land. För att rederiverksamheten ska anses vara kvalificerad krävs vidare bl.a. att en viss andel av fartygen i företagets flotta är svenskregistrerade respektive registrerade i ett register i en stat inom Europeiska unionen. Företag som vill att rederiverksamheten ska tonnagebeskattas i stället för att beskattas konventionellt ska ansöka om godkännande för tonnagebeskattning i förväg. Ett godkännande för tonnagebeskattning gäller tills vidare. Företaget kan som huvudregel lämna systemet tidigast efter tio beskattningsår.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås sänkt stämpelskatt för fartyg och luftfartyg.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att stämpelskatten vid registrering av fartyg ska avskaffas eftersom den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och då får en högre skatt i dagens system. Skatten ska ersättas med en avgift hos Sjöfartsverket för att finansiera inregistreringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till ett svenskt tonnagebeskattningssystem i betänkande 2016/17:SkU6, för vilket det fanns ett samstämmigt stöd i riksdagen.

Finansminister Magdalena Andersson har i flera svar på skriftliga frågor i januari, februari och november 2020 anför att regeringen har för avsikt att följa upp och utvärdera effekterna av lagstiftningen om tonnagebeskattning. Hon har vidare anför att eventuella överväganden om ändringar av stämpelskatten för fartygsinteckningar bör göras med beaktande av vad utvärderingen av reformen utvisat och att en sådan inte bör göras förrän systemet har varit i kraft i några år.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu föreslå förändringar av stämpelskatten på fartygsinteckningar. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att miljöstyrningen i bonus malus-systemet bör skärpas genom att sänka den nedre respektive högre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut. Motionsförslag om att på annat sätt förändra bonus malus-systemet avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 5 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer. Detta innebär att för bensin- och dieseldrivna lätta fordon blir koldioxidbeloppet under de tre första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången summan av

- 107 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 75 gram och upp till och med 125 gram,
- 132 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 125 gram.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag om höjd malus under 2022.

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juni 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus, och föreslår sänkta drivmedelsskatter.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att bonus malus-systemet för personbilar ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del avvisas regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

En grundläggande princip i bonus malus-systemet är att intäkterna ska täcka kostnaderna. Regeringen anför att andelen laddbara bilar i nybilsförsäljningen just nu ökar snabbt, vilket är positivt för omställningen av fordonsflottan men också en indikation på att den tekniska utvecklingen går framåt och att laddbara fordon blir mer konkurrenskraftiga. Av dessa skäl behöver bonus malus-systemet kontinuerligt anpassas i takt med den tekniska utvecklingen.

Utskottet anser att fossilfria transporter och resor ska främjas och delar regeringens bedömning att miljöstyrningen i bonus malus-systemet behöver stärkas. Utskottet ser inte något skäl att på annat sätt ompröva beslutet att införa bonus malus-systemet eller att förorda ändringar på fordonsskatteområdet enligt motionärernas förslag, som avstyrks.

BNP-indexering av avfallsförbränningsskatten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på avfallsförbränning bör räknas om genom ett tillägg med 2 procentenheter till utvecklingen av konsumentprisindex. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att skatten på avfallsförbränning förutom den årliga omräkningen med hänsyn till konsumentprisindex (KPI) även bör räknas om med beaktande av bruttonationalprodukten genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen.

Denna åtgärd bör kunna träda i kraft senast den 1 november 2022 för att kunna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2023.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf KristerSSon och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att avfallsförbränningsskatten tas bort för att underlätta lokal energiproduktion fr.o.m. 1 juli 2022.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att den särskilda punktskatten på avfallsförbränning ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs motionärerna att man inte delar regeringens bedömning att avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att skatten sänks. Regeringen föreslår nu dessutom en indexering av avfallsförbränningsskatten. Att automatiskt höja en skatt innan tillämpningsproblemen är lösta och som riskerar att försvaga kraftvärme-sektorn är inte lämpligt och avvisas av Kristdemokraterna.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisas den extra indexeringen av skatten på förbränning av avfall.

Utskottets ställningstagande

Skatten på avfall som förs in till avfalls- eller samförbränningsanläggningar trappas gradvis upp och ska fr.o.m. 2023 omräknas för att beakta KPI-utvecklingen. Utskottet delar regeringens bedömning att skatten bör beakta den reala utvecklingen av bruttonationalprodukten och att skattesatsen bör räknas om genom ett schabloniserat tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skatt på drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att förändra beskattningen av drivmedel.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V) och 6 (L).

Bakgrund

Energiskattedirektivet (2003/96/EG) lägger fast ramen för hur EU:s medlemsstater ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el. Grundregeln är att bränslen och el ska beskattas. Direktivet anger minimi-skattenivåer vid yrkesmässig respektive icke yrkesmässig användning. Det nuvarande direktivet är emellertid föråldrat och under omarbetning. Den 11 december 2019 presenterade kommissionen meddelandet om den europeiska gröna given (COM(2019) 640). Enligt meddelandet avsåg kommissionen att senast i juni 2021 se över och vid behov föreslå ändringar av alla relevanta klimatrelaterade politiska instrument, bl.a. energiskattedirektivet. Subventioner av fossila bränslen bör upphöra, och i samband med översynen av energiskattedirektivet kommer kommissionen att titta närmare på de nuvarande undantagen från skatteplikt, bl.a. för flyg- och fartygsbränsle, och

hur man bäst ska täppa till eventuella kryphål. Den 14 juli 2021 presenterade kommissionen, som en del av det s.k. Fit for 55-paketet för att förverkliga den gröna given, ett förslag till omarbetat direktiv om en omstrukturerad unionsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt på bränslen och el finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen framgår av 2 kap. 1 § LSE. Sedan 1995 finns regler i LSE om att årligen räkna om energiskattesatserna på elektrisk kraft samt energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen i form av historiska prisförändringar i konsumentprisindex (KPI-omräkning). I budgetpropositionen för 2016 gjorde regeringen bedömningen att de senaste årens utveckling av bruttonationalprodukten (BNP) var en av de faktorer som skulle beaktas vid de höjningar av energiskatten på bensin och dieselbränsle som föreslogs för 2016. För bensin och dieselbränsle görs därför sedan den 1 januari 2016 en omräkning av skattesatserna som även beaktar utvecklingen av BNP. Detta görs genom ett schablon tillägg av 2 procentenheter till KPI-omräkningen. Den tillkommande omräkningen gäller såväl energiskatten som koldioxidskatten men uttrycks som en höjning av enbart energiskatten.

När regeringen lämnade förslag på ett system med reduktionsplikt (prop. 2017/18:1) gjorde regeringen bedömningen att kontrollstationer borde införas med start 2019 och vart tredje år därefter. I kontrollstationerna bör särskilt reduktionsnivåerna för åren efter 2020 ses över i syfte att på ett sätt som ger förutsättningar för klimatpolitiska och budgetpolitiska mål att samverka med varandra bidra till målet om 70 procent minskade utsläpp från inrikes transporter, utom luftfart, till 2030 jämfört med 2010.

Riksdagen biföll den 12 december 2018, vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut. Riksdagen har därigenom tillkännagett för regeringen sin mening att regeringen ska återkomma med bl.a. ytterligare ändringar av vissa skatteregler, däribland en slopad BNP-omräkning av drivmedelsskatt.

Regeringen föreslog i proposition 2019/20:24 Sänkt skatt på bensin och diesel att koldioxidskatten på bensin skulle sänkas fr.o.m. den 1 januari 2020 med 8 öre per liter och på diesel med 3 öre per liter. Enligt samma förslag skulle energiskatten sänkas med 5 öre per liter bensin och med 6,3 öre per liter diesel. Regeringen motiverade sitt förslag med att man vill motverka de ökade pumppriser på bensin och diesel som kan uppstå när inblandningen av biodrivmedel ökar till följd av reduktionsplikten samt genom indexering av drivmedelsskatter 2020. Sänkt koldioxidskatt skulle medföra att den generella skattenivån på fossilt kol upprätthölls även 2020 när andelen biodrivmedel i bensin och diesel var högre. Förslagen medförde att skatten vid pump, utöver vad som följde av indexeringen med KPI, inte höjdes 2020.

Utskottet tillstyrkte regeringens förslag i betänkande 2019/20:SkU15 och riksdagen biföll utskottets förslag den 4 december 2019 (rskr. 2019/20:92).

Regeringen lämnade den 22 oktober 2020 till riksdagen proposition 2020/21:29 Pausad BNP-indexering för drivmedel med ett förslag om att den årliga BNP-indexeringen av skattesatserna på bl.a. bensin och diesel inte ska tillämpas för kalenderåret 2021. Det innebär att energiskatten enbart ska räknas om med hänsyn till förändringar i konsumentprisindex (KPI). Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag i bet. 2020/21:SkU13.

I budgetpropositionen för 2021 aviserade regeringen att reduktionsnivåerna inom reduktionsplikten kommer att höjas till 2030 (prop. 2020/21:1, utg. omr. 20, avsnitt 5.4). För att möta ökade drivmedelspriser till följd av ökad inblandning av biodrivmedel föreslog regeringen i proposition 2020/21:196 Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022 att BNP-indexeringen av skatten på bensin och diesel pausas fram till kontrollstationen för reduktionsplikten 2022. Skatteutskottet tillstyrkte regeringens förslag i betänkande 2020/21:SkU37 och riksdagen biföll utskottets förslag den 29 september 2021 (rskr. 2021/22:7).

Regeringen tillsatte i februari 2020 en särskild utredare som ska föreslå åtgärder och styrmedel för att stödja en utveckling mot ett fossiloberoende jordbruk (dir. 2020:16). Syftet med utredningen var att ta fram förslag som bidrar till både målet om en konkurrenskraftig livsmedelskedja och klimatmålen och som förbättrar drivmedels- och livsmedelsberedskapen och vid behov föreslå kompensationsåtgärder för att stärka och öka konkurrenskraften inom det svenska jordbruket. Utredaren skulle även överväga hur de föreslagna åtgärderna och styrmedlen kan utvärderas och hur utvärdering kan gynnas exempelvis genom att de införs stegvis. Vid utformningen av förslagen måste EU:s statsstödsregler särskilt beaktas. Utredaren skulle även utreda vilka konsekvenser förslagen kan få i förhållande till EU-rätten i övrigt. Utredningen lämnade sitt betänkande den 30 juli 2021 (SOU 2021:67 Vägen mot ett fossiloberoende jordbruk). Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att energiskatten på bensin och diesel sänks med 7,2 miljarder kronor så att det blir 1 krona per liter billigare att tanka.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del föreslår motionärerna att hela indexuppräkningsen på bensin- och dieselskatten avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av MK3 och MK1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anför att Vänsterpartiet anser att de klimatskadliga subventionerna bör fasas ut och avvecklas skyndsamt. Vänsterpartiet föreslår att dieselsubventionen till jord- och skogsbruket fasas ut de närmaste tre åren.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att subventionen till diesel i de gröna näringarna minskas med 20 procent per år fr.o.m. 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att beskattningen av diesel och bensin är ett viktigt styrmedel i arbetet med att nå klimatmålen. Koldioxidskatten bidrar enligt utskottet till en kostnadseffektiv minskning av utsläppen och bör även i fortsättningen utgöra en bas för styrningen av koldioxidutsläppen i den icke-handlande sektorn. Nivån på koldioxidskatten bör framöver anpassas i den omfattning och takt som, tillsammans med övriga förändringar av styrmedlen samt med hänsyn till näringslivets konkurrenskraft, ger en kostnadseffektiv minskning av utsläppen av växthusgaser i den icke handlande sektorn så att etappmålet till 2030 nås.

Utskottet konstaterar att regeringen låtit utreda jordbrukets bränslebeskattning, och att utredningsförslagen för närvarande bereds i Regeringskansliet. Utskottet anser att detta arbete inte ska föregripas och avstyrker motionsyrkandet om att förändra jordbrukets bränslebeskattning.

För att öka den styrande effekten av energi- och koldioxidskatterna och för att stimulera till omställning till minskade växthusgasutsläpp från vägtrafiken och överflyttning till andra transportslag föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2016 att den årliga omräkningen av skattesatserna på energiområdet med hänsyn till KPI-utvecklingen borde beakta BNP-utvecklingen. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen. Utskottet är inte berett att nu ändra dessa regler och avstyrker därför motionsyrkandena om att indexuppräkningen eller tillägget på 2 procentenheter ska slopas.

Utskottet är inte nu berett att ställa sig bakom förslag om att på annat sätt ändra beskattningen av drivmedel och avstyrker motionsförslag med denna innebörd.

Beskattning av tung vägtrafik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att införa ett nytt system för beskattning av tung vägtrafik.

Jämför avvikande mening 5 (KD).

Bakgrund

Sedan den 1 januari 1998 tas en vägavgift ut för tung godstrafik med stöd av lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon. Lagen bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer (eurovinjettdirektivet).

Avgiften omfattar motorfordon eller ledad motorfordonskombination med en totalvikt på minst 12 ton, om fordonet är avsett uteslutande för godstransport på väg. För svenska fordon betalas vägavgift för rätten att använda hela det svenska vägnätet. För utländska fordon betalas vägavgift för rätten att använda motorvägar och för hela eller delar av Europavägarna (hela E10, E12 och E14 och delar av E4, E22 och E65). Avgift för svenska fordon betalas årsvis, oberoende av i vilken utsträckning vägnätet används. För utländska fordon betalas avgiften för kalenderdag, vecka, månad eller år. Ordningen med vägavgifter för tunga fordon är därmed ett tidsbaserat system.

Eurovinjettdirektivet är för närvarande föremål för en översyn.

Regeringen beslutade den 16 april 2020 att ge en särskild utredare uppdraget att analysera utformningen av ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till den nuvarande eurovinjettavgiften för godstransporter på väg och som kan bidra till att miljö- och klimatmålen nås, användas för uttag av skatt och bidra till förbättrad kontroll av regelefterlevnaden av yrkestrafiken (dir. 2020:38). Vid utformningen ska samtidigt Sveriges olika geografiska förutsättningar beaktas och näringslivets hållbara omställning och konkurrenskraft främjas. Ett sådant system kan även på ett bättre sätt fånga upp s.k. externa kostnader som godstransporter ger upphov till, exempelvis kostnader för miljöbelastning, trängsel och vägslitage. Syftet med ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till den nuvarande eurovinjettavgiften är inte att sammantaget höja beskattningen eller avgiftsuttaget för godstransporter på väg utan att inom ramen för ett miljöstyrande system kunna kompensera för den budgetförsvagning som uppstår om den nuvarande eurovinjettavgiften tas bort.

Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 30 september 2021, men har getts förlängd utredningstid till senast den 31 mars 2022 (dir. 2021:61).

Motionen

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att den tunga vägtrafiken är en stor källa till koldioxidutsläpp. Den nuvarande beskattningsmodellen bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka samt fordonens miljöpåverkan. Modellen innebär också att vi kan komma åt de utländska lastbilar som i dag färdas på våra vägar utan att betala för sig. Dagens system missgynnar våra åkerier vilket vi kommer åt med en ny fordons- och bränslebeskattning. Den bör därför först prövas för de tunga godstransporterna och utökas till att även omfatta personbilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har tillsatt en utredning av hur ett nytt system för beskattning av tung vägtrafik kan utformas, som bl.a. ska bidra till att klimat- och miljömålen uppnås samt förbättra kontrollen av regelefterlevnaden inom yrkestrafiken.

Utskottet anser inte att detta arbete ska föregripas och avstyrker motionsförslaget.

Övriga miljö- och energiskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att utreda ett avskaffande av trängselskatten, att avskaffa skatten på flygresor, att avskaffa effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el, att införa skatt på konstgödsel, att avskaffa energiskatteavdraget för datorhallar, att sänka energiskatten för eldrivna bussar samt att belägga odlingstörv med koldioxidskatt.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del föreslås att ett avskaffande av trängselskatten utreds och att flygskatten avskaffas.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att det i proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Centerpartiet vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent i motionärernas förslag jämfört med den gamla skatten. Vidare anför motionärerna att energiskatten för datorhallar i Sverige under 2017 sänktes. Med en kostnad upp till 230 miljoner kronor per år har satsningen inte lett till de ökade antalet anställda som utlovades. Våren 2020 rapporterades om hur stödet mestadels verkar ha hamnat i några av världens största företags fickor. Vänsterpartiet menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och avvisar därför energiskatteavdraget för datorhallar.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att Kristdemokraterna tar bort flygskatten under nästa år för att stödja flygnärings återhämtning i spåren av pandemin.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken. Motionärerna föreslår vidare att odlingstörv ska beläggas med koldioxidskatt motsvarande en fjärdedel av skattenivån för fossil koldioxid.

Bakgrund

Trängselskatt

Lagen (2004:629) om trängselskatt gör det möjligt för staten att ta ut tids- och platsrelaterad skatt på trafik med vissa fordon. Bestämmelser om var och när skatt tas ut samt skattens storlek finns i bilagor till lagen. Bilagorna omfattar för närvarande Stockholms och Göteborgs kommuner. I Göteborgs kommun tillämpas bestämmelserna sedan den 1 januari 2013.

Riksdagen fattade sedan beslut om förändringar av trängselskatten i Stockholms innerstad och på Essingeleden som trädde i kraft den 1 januari 2020. Ytterligare en skattebelagd tidsperiod på morgonen infördes, klockan 6.00–6.29, skattebeloppen för vissa tidsperioder höjdes, trängselskatten differentierades på hög- och lågsäsong och det infördes höjda skattebelopp för högsäsong. Den sammanlagda skatten per kalenderdygn och bil skulle kunna uppgå till högst 135 kronor under högsäsong. Syftet med förändringarna var att förbättra framkomligheten och miljön i Stockholm och att bidra till en utbyggnad av kollektivtrafiken i Stockholmsområdet som delfinansieras av medel motsvarande de ökade intäkterna från trängselskatten efter avdrag för system- och administrationskostnader (prop. 2017/18:74, bet. 2017/18:SkU13, rskr. 2017/18:200).

Riksdagen beslutade den 4 mars 2020 i enlighet med regeringens förslag att införa trängselskatt i Marieholmstunneln i Göteborg (prop. 2019/20:30, bet. 2019/20:SkU16, rskr. 2019/20:176). Skatten ska börja tas ut i samband med att tunneln öppnar för trafik. Syftet med förändringen är att förbättra framkomligheten och miljön i Göteborg, men även att bidra till finansieringen av investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg.

Skatt på flygresor

En punktskatt på flygresor infördes den 1 april 2018. Skatten har utformats som en skatt på kommersiella flygresor som ska betalas för passagerare som reser från en flygplats i Sverige i ett flygplan som är godkänt för fler än tio passagerare. Skatt ska inte betalas för barn under två år eller för passagerare som på grund av teknisk störning, väderförhållanden eller annan oförutsedd händelse inte har nått destinationsflygplatsen och som medföljer vid förnyad avgång, flygande personal som är i tjänst under flygningen samt transit- och transferpassagerare. Det flygföretag som utför flygningen ska vara skattskyldigt. Skyldighet att betala skatt ska inträda när flygplanet lyfter från en

flygplats i Sverige. Skatten ska tas ut med olika nivåer beroende på om passageraren reser till en slutdestination i ett land som ligger helt inom Europa, helt eller delvis i en annan världsdel än Europa med ett avstånd om högst 6 000 kilometer från Arlanda flygplats eller i en annan världsdel än Europa med ett avstånd längre än 6 000 kilometer från Arlanda flygplats. Vidare ska det göras en årlig omräkning av skattesatserna för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår grundad på faktiska förändringar i konsumentprisindex. Riksdagen biföll den 12 december 2018, vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor, två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut. Riksdagen tillkännagav för regeringen att denna ska återkomma med ett förslag om att avskaffa flygskatten den 1 juli 2019. Regeringen gjorde dock i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) bedömningen att flygskatten bör behållas.

Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el

En skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el infördes den 1 januari 2015. Skattereduktionen uppgår till 60 öre per kilowattimme för levererad el. Underlaget för skattereduktionen får inte överstiga det antal kilowattimmar som tagits ut från nätet och det får högst uppgå till 30 000 kilowattimmar. I budgetpropositionen för 2018 uttalade regeringen vidare att man avsåg att utreda förutsättningarna för och lämpligheten i att låta fler andelsägare av förnybar elproduktion få del av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el.

Energiskatten på el som framställs i små anläggningar på den plats där den förbrukas slopades helt fr.o.m. den 1 juli 2021 (prop. 2020/21:113, bet. 2020/21:SkU25, rskr 2020/21:294). Det befintliga undantaget från skatteplikt för egenproduktion av el utvidgades genom att effektgränserna höjdes till 500 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från sol, till 250 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från vind eller vågor och till 100 kilowatt i övriga fall. Den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, inklusive solel, utvidgades till fullständig skattebefrielse. Effektgränserna för skattenedsättningen i form av avdrag höjdes på motsvarande sätt som effektgränserna för undantaget från skatteplikt.

Skatt på gödselmedel

Enligt den numera upphävda lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel skulle skatt betalas med 1:80 kronor för varje helt kilo kväve i gödselmedlet och med 30 kronor för varje helt gram kadmium i gödselmedlet, till den del kadmium-innehållet överstiger 5 gram per ton fosfor. Skatten på gödselmedel slopades den 1 januari 2010 (bet. 2009/10:FiU1 och bet. 2009/10:SkU21) eftersom

beskattningen av handelsgödselkväve hade haft liten påverkan på användningen inom jordbruket eftersom prisförändringar på gödselmedel påverkar användandet relativt lite.

Regeringen uttalade senare i budgetpropositionen för 2016 att man inte hade för avsikt att återinföra den skatt på gödselmedel som avskaffades 2010 och att man avsåg att analysera behovet av andra former av beskattning för att minska spridningen av tungmetaller och andra miljöfarliga ämnen i naturen.

Regeringen tillsatte i februari 2018 en utredning om minskad övergödning genom stärkt lokalt åtgärdsarbete (dir. 2018:11). Utredningens uppdrag var att fokusera på mer effektiva åtgärder mot övergödning och hur det lokala engagemanget kan stärkas. Utredningen skulle bl.a. föreslå nya eller förstärkta styrmedel som leder till ökad användning av lokalt anpassade, kostnads-effektiva åtgärder mot övergödning, utreda och lämna förslag på hur minskad förbrukning av kväve och fosfor kan stimuleras, utreda förutsättningarna för att återföra näringsämnen från kustvatten och sjöar till land för att minska övergödningen samt lämna förslag till etappmål som bidrar till att nå miljökvalitetsmålet Ingen övergödning samt målen om rent vatten, minskade havsföroreningar och hållbart skogsbruk i Agenda 2030. Den 28 februari 2020 lämnade utredningen sitt betänkande Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet Ingen övergödning (SOU 2020:10) till Miljödepartementet. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Energiskatt för datorhallar

Skatt på elförbrukning vid yrkesmässig användning måste uppfylla den minimiskattenivå som följer av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (energiskattedirektivet). Denna nivå är 0,5 euro per megawattimme.

Enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE) sätts skatten på elektrisk kraft i vissa fall ned till 0,5 öre per kilowattimme. Detta gäller bl.a. för el som förbrukas i en datorhall (11 kap. 9 § första stycket 7 och 15).

Historiskt har den svenska skattenivån på 0,5 öre per kilowattimme haft en viss marginal till direktivets minimiskattenivå. Till följd av senare års kronförsvagning på den internationella valutamarknaden ansåg regeringen att det inte längre fanns skäl till denna marginal, och föreslog därför i budgetpropositionen för 2021 att skattenivån i lagen om skatt på energi höjdes till 0,6 öre per kilowattimme när det gäller el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, datorhallar och yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet samt för el som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats till sådana verksamheter. Skattenivån höjdes även till 0,6 öre per kilowattimme för viss egenproducerad förnybar el från mindre anläggningar samt el som förbrukats som landström. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag och ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2021 (bet. 2020/21:FiU1, yttr. 2020/21:SkU1y, rskr. 2020/21:63).

Energiskatt på el för bussar

Den som är skattskyldig för energiskatt på el får göra avdrag för skatt på el som förbrukats hos den skattskyldiga i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med en sådan förbrukning (11 kap. 9 § första stycket 1 lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE).

Skattebefrielse på torv

Energiskattedirektivet (2003/96/EG) lägger fast ramen för hur EU:s medlemsstater ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el. Grundregeln är att bränslen och el ska beskattas. Direktivet anger minimiskattenivåer vid yrkesmässig respektive icke yrkesmässig användning. De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt på bränslen och el finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE. Energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen framgår av 2 kap. 1 § LSE. Torv är undantaget från energi- och koldioxidskatt enligt LSE.

Utskottets ställningstagande

Huvudsyftet med trängselskatt är att öka framkomligheten för vägtrafiken, och den bidrar även till minskat buller och utsläpp från vägtrafiken samt ger intäkter till finansieringen av regionala infrastrukturinvesteringar. Utskottet anser inte att trängselskatten nu bör utredas eller avskaffas.

Utskottet noterar att regeringens arbete är inriktat på att minska flygets klimatpåverkan. Utskottet anser att flyget i större utsträckning ska bära sina egna klimatkostnader och är mot denna bakgrund inte berett att stödja motionsförslag om att avskaffa flygskatten.

För närvarande bereds i Regeringskansliet den utredning som regeringen tillsatt för att bl.a. lämna förslag till etappmål som bidrar till genomförandet av miljökvalitetsmålet Ingen övergödning och att föreslå nya eller förstärkta styrmedel som leder till ökad användning av lokalt anpassade, kostnads-effektiva åtgärder. Utskottet anser inte att denna beredning ska föregripas och avstyrker motionsförslag om att införa skatt på konstgödsel.

Utskottet är inte heller berett att tillstyrka förslag om att förändra skatten på el som förbrukas i datorhallar.

Utskottet anser inte heller att skatten för elbussar nu bör nedsättas.

Vidare anser utskottet att energiskatten på egenproducerad el som framställs i små anläggningar är väl avvägd och att den inte nu behöver förändras.

Utskottet har vid flera tillfällen avstyrkt förslag om en slopad eller nedsatt skattebefrielse för torv, senast i yttrande 2016/17:SkU1y. Utskottet anförde då bl.a. att torven är befriad från energi- och koldioxidskatt vid förbränning, men är belastad med svavelskatt och även ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter. Mot bakgrund av det då pågående arbetet när det gäller torvens roll i systemet med utsläppsrätter var utskottet inte berett att förorda någon

ytterligare åtgärd. Utskottet har i dag inte någon annan uppfattning och avstyrker motionsförslaget om att belägga torv med koldioxidskatt.

BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på kemikalier i viss elektronik även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utveckling och avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att skatten på kemikalier i viss elektronik förutom den årliga omräkningen med hänsyn till konsumentprisindex (KPI) även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen. Denna åtgärd bör kunna träda i kraft senast den 1 november 2022 för att kunna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2023.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del anför motionärerna att man avvisar överindexering av kemikalieskatten.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anför motionärerna att man inte delar regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på kemikalier i viss elektronik även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utveckling. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Utvärdering av skatten på kemikalier i viss elektronik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att utvärdera skatten på kemikalier i viss elektronik är slutbehandlat.

Propositionen

Lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik trädde i kraft den 1 april 2017 och skatt enligt lagen började tas ut fr.o.m. den 1 juli 2017. I förarbetena till lagen angav regeringen att skatten och dess utformning bör ses över och uppdateras med jämna mellanrum (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.1). Riksdagen har därefter tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att genomföra en utvärdering av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 punkt 7, rskr. 2017/18:199). Enligt tillkännagivandet är det angeläget att regeringen följer utvecklingen på området och att det görs en utvärdering av samhälls-ekonomiska och andra effekter av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 s. 36).

Regeringen beslutade den 28 november 2019 att ge Skatteverket och Kemikalieinspektionen i uppdrag att utvärdera skatten utifrån dess samhälls-ekonomiska effekter, den administrativa bördan, vilka ämnen som omfattas av lagen samt lagens bilaga (Fi2019/04008). Resultatet av utvärderingen redovisades i två rapporter. Den första delen redovisades den 1 oktober 2020 och innehåller myndigheternas bedömning. Den andra delen redovisades, efter att myndigheterna ansökt om och beviljats förlängd svarstid, den 17 maj 2021 och innehåller förslag till förändringar. Den utvärdering som efterfrågades i det ovannämnda tillkännagivandet från riksdagen är därmed genomförd. Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att utvärdera skatten på kemikalier i viss elektronik nu är slutbehandlat.

Avskaffad reklamskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att avskaffa reklamskatten fr.o.m. den 1 januari 2022. Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att avskaffa reklamskatten därmed är slutbehandlat.

Propositionen

Regeringen bedömer att det nu finns förutsättningar att avskaffa reklamskatten helt, i linje med riksdagens tillkännagivande (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 2001/02:201). Reklamskatten bör avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2022. Finansdepartementet har remitterat promemorian Avskaffad reklamskatt som innehåller ett sådant förslag.

Proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt

Regeringen lämnade den 7 oktober 2021 förslag om att reklamskatten avskaffas genom att lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam upphävs. Vidare föreslås följdändringar i lagen (1998:189) om förhandsbeskedförhandsbesked i skattefrågor, lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m., skatteförfarandelagen (2011:1244) och tullagen (2016:253). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Spridningen av covid-19 har, utöver betydande humanitära konsekvenser, även haft betydande ekonomiska konsekvenser för företag och föreningar. En kategori som har drabbats särskilt hårt är idrottsföreningar, som gått miste om avsevärda belopp i bl.a. biljettintäkter och till följd av inställda evenemang. Under aktuella förhållanden är det därför angeläget med reformer som förbättrar idrottsföreningarnas ekonomiska ställning. Utskottet tillstyrker därför regeringens aviserade förslag om att nu avskaffa reklamskatten.

I och med förslaget i propositionen anser regeringen att riksdagens önskemål är tillgodosett och att tillkännagivandet är slutbehandlat. Utskottet delar denna bedömning.

Höjd skatt på alkohol och tobak

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att alkohol- respektive tobaksskatten bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024 och avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 5 (KD).

Propositionen

Skatt på alkohol

Regeringen anför att den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska de medicinska och sociala skadorna av alkohol. Höjd skatt på alkohol bidrar till att uppnå alkoholpolitikens mål och därmed också till att främja en god hälsa i befolkningen. Men vid förändringar i skatten på alkohol måste hänsyn tas till eventuella effekter på den oregistrerade delen av alkoholkonsumtion (resandeförsel, smuggling, internethandel och hemtillverkning). En för stor skattehöjning kan riskera att öka den oregistrerade konsumtionen.

Regeringen gör bedömningen att skatten på alkohol bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

Skatt på tobak

Regeringen anför att ett övergripande mål för samhället och regeringen är att främja folkhälsan. Pris- och beskattningsåtgärder lyfts i Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll fram som viktiga och effektiva medel för att sänka tobakskonsumtionen, speciellt bland unga. Den totala tobakskonsumtionen tenderar att minska när priset ökar. Vid förändringar i skatten på tobak måste dock hänsyn tas till eventuella effekter på resandeförsel och smuggling.

Senast tobaksskatten höjdes förutom de årliga indexomräkningarna var den 1 januari 2015. Sedan dess har flera av Sveriges grannländer höjt skatten, i vissa fall flera gånger. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag enligt ovanstående.

Regeringen gör bedömningen att skatten på tobak bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisas förslagen om höjd skatt på alkohol och höjd skatt på tobak från budgetpropositionen för 2021 respektive 2022.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del samt yrkande 12 anförs att Kristdemokraterna tidigare lägger tidigare

aviserad höjning av skatten på alkohol samt skatten på tobak från budgetpropositionen för 2021 samt den i budgetpropositionen för 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det finns visst utrymme för att höja skatten på såväl alkohol som tobak fr.o.m. den 1 januari 2024.

Motionsförslagen avstyrks.

En skatt på kemikalier i kläder och skor införs inte

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att en skatt på kemikalier i kläder och skor i nuläget inte bör införas.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att det i nuläget inte bör införas en skatt på kemikalier i kläder och skor.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om skatt på skadliga kemikalier i kläder och skor överlämnade sitt betänkande Skatt på modet – för att få bort skadliga kemikalier (SOU 2020:20) till regeringen den 1 april 2020. Även om många remissinstanser stödde syftet med skatten var en klar majoritet av remissinstanserna negativa till utformningen av förslaget. Även regeringen ser flera praktiska problem med att genomföra förslaget, och dessutom har nya eller planerade regler om de skadliga ämnen som omfattas av förslaget gjort att behovet av en skatt har minskat.

Mot denna bakgrund delar utskottet regeringens bedömning att en skatt på kemikalier i kläder och skor i nuläget inte bör införas.

Skatt på plastbärkassar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avskaffa skatten på plastbärkassar.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att plastpåseskatten avskaffas fr.o.m. 1 juli 2022.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att plastpåseskatten avskaffas.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del samt yrkande 14 föreslås att plastpåseskatten avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gjorde bedömningen att Sverige inte kommer att klara de kvantitativa mål som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (förpackningsdirektivet) utan ytterligare styrmedel. Regeringen bedömde att det lämpligaste styrmedlet i syfte att minska förbrukningen av plastbärkassar var en punktskatt och lämnade därför i november 2019 förslag på en skatt på plastbärkassar i syfte att förhindra spridningen av mikroplaster.

Utskottet delade regeringens bedömning och utskottet ställde sig bakom regeringens proposition och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prop. 2019/20:47 Skatt på plastbärkassar, bet. 2019/20:SkU13, rskr. 2019/20:150).

Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan och avstyrker motionsförslagen.

Mervärdesskatteundantag för vissa inköp av EU-organ med anledning av covid-19

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Propositionen

Regeringen anser att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Europeiska unionens råd har beslutat rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller tillfälliga undantag för import och vissa leveranser, med anledning av covid-19-pandemin. Direktivet innebär i huvudsak att inköp som görs av EU-organ i syfte att hantera pandemin antingen ska undantas från mervärdesskatt eller medföra en rätt till återbetalning av mervärdesskatt. Direktivet medför även att undantag från mervärdesskatt ska gälla vid importen som EU-organ gör för sådana ändamål. Undantagen och rätt till återbetalning ska gälla när EU-organ skänker varorna och tjänsterna till en tredje part. Genomförandet av direktivet förutsätter ändringar av svensk lagstiftning

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2022 men tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas till 80 000 kronor per beskattningsår. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 3 (C), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor. Motionärerna föreslår samtidigt att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del samt yrkande 7 anförs att regeringen höjer omsättningsgränsen för momsplikt till 80 000 kronor i budgetpropositionen för 2022. Kristdemokraterna har dock förslag om en höjning till 100 000 kronor.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del samt yrkande 14 anförs att Liberalerna avvisar regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklningar för egenföretagarna. Liberalerna vill förenkla momsbeskattningen för de minsta företagen genom att höja omsättningsgränsen för momsbefrielse till 100 000 kronor per beskattningsår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att förenkla för de minsta företagen och välkomnar därför regeringens förslag att höja omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt. Utskottet anser till skillnad från motionärerna att regeringens förslag till omsättningsgräns om 80 000 kronor är väl avvägd och avstyrker motionerna.

Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del avvisar Centerpartiet förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer för att finansiera andra prioriterade satsningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det allmänt sett är bättre ur miljösynpunkt att reparera och återanvända varor än att köpa nya varor, och att Europeiska kommissionen i sitt meddelande om cirkulär ekonomi (COM(2015) 614/2) har framhållit att medlemsstaterna har en viktig roll i att uppmuntra till återanvändning och reparation. Utskottet delar därför regeringens bedömning att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent.

Övriga mervärdesskattefrågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att ändra mervärdesskattesatsen på dansevenemang och att slopa möjligheten till gruppregistrering av mervärdesskatt.

Jämför avvikande mening 3 (C) och 5 (KD).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås slopad gruppregistrering av moms.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner i dag inte skäl att föreslå att mervärdesskattesatsen på dansevenemang ändras eller att möjligheten till gruppregistrering av mervärdesskatt slopas.

Motionerna avstyrks.

Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar.

Propositionen

Regeringen anser att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar. Regeringen avser att under 2021 återkomma till riksdagen med ett förslag som bör träda i kraft före april 2022.

Motionen

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anför att Centerpartiet välkomnar att regeringen tagit till sig av synpunkter och föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid. Det förslag som remitterats (Fi2021/02865) är i stora delar väl avvägt. Men motionärerna kommer att ta del av de remissvar som lämnas och anser att regeringen bör ha beredskap för att under våren justera förslaget om starka skäl för att göra detta framkommer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar.

Utvärdering av utjämningsordningen med Danmark

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det är viktigt att förhandlingar inleds med Danmark efter det att en utvärdering gjorts av den utjämningsordning som finns i 2003 års avtal mellan Sverige och Danmark.

Propositionen

Riksdagen tillkännagav under våren 2012 för regeringen det som anförs i reservation 15 under punkt 16 om Öresundsavtalet (bet. 2011/12:SkU13 reservation 15 punkt 16, rskr. 2011/12:170). Av tillkännagivandet följer att skatteavtalet med Danmark måste förhandlas om i syfte att förbättra balansen mellan bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen (se s. 65 och 66 i bet. 2011/12:SkU13). För att möjliggöra ett ställningstagande i frågan pågår ett gemensamt arbete med Danmark för att utvärdera den utjämningsordning som finns i 2003 års avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor.

I mars 2020 tog regeringen kontakt med danska regeringen i syfte att förbereda en eventuell omförhandling av Öresundsavtalet. Parterna planerar att återuppta arbetet när det bedöms lämpligt mot bakgrund av spridningen av sjukdomen covid-19. I ett sådant arbete utgör tidigare diskussioner och arbete en naturlig utgångspunkt. Vidare kommer Sverige att lyfta behovet av att utvidga utjämningsordningens omfattning. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning och konstaterar att tillkännagivandet, mot bakgrund av det regeringen redovisat, inte är slutbehandlat.

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag. Motionärernas lagförslag avstyrks.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag som lämnats i propositioner 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag, 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt, 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster och aktivitetsersättning, 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar och 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall.

Motionen

Liberalerna föreslår i partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 6–14 att riksdagen ska anta motionärernas förslag till ändringar i 9 d kap. 1 och 5 §§ mervärdesskattelagen (1994:200), 11 kap. 22 §, 42 kap. 36–37 §§, 65 kap. 5 §, 67 kap. 8 och 13 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229), 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980), 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, 7, 9, 17 och 19 §§ lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete, 3 kap. 15 §, 7 kap. 1 §, 11 kap. 14 §, 26 kap. 8 § och 41 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), 2 kap. 1 § tullagen (2016:253) och 1, 4 §§ lagen om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster (2021:930) samt att upphäva lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

Utskottets ställningstagande

Regeringens lagförslag och motionärernas yrkanden om lagändringar i partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) har behandlats i sak genom de ställningstaganden som redovisas i de tidigare avsnitten.

Utskottet tillstyrker att riksdagen antar regeringens lagförslag och avstyrker motionsförslagen.

Offentliga sektorns skatteintäkter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning för 2022 och preliminära inkomstberäkningar för 2023 och 2024 och avstyrker motionsförslagen om att godkänna Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Vänsterpartiets, Kristdemokraternas respektive Liberalernas inkomstberäkningar.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkterna 5 och 6) att riksdagen godkänner den beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 som regeringen redovisar och de preliminära inkomstberäkningar som regeringen redovisar för 2023 och 2024.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna föreslår i sina partimotioner att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i partimotionerna 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5, 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3, 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6, 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6, 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 samt 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt regeringens förslag och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2023 och 2024 godkänns. Oppositionspartiernas inkomstberäkningar avstyrks.

Stockholm den 11 november 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Kjell Jansson (M), Vasiliki Tsouplaki (V), Eva-Lena Jansson (S), Marie Granlund (S), Margareta Fransson (MP) och Kristoffer Lindberg (S).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M) anför:

Moderaternas politik syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Moderaternas budget tar vara på möjligheten till strukturreformer som uppstått i spåren av krisen, dvs. reformer som varaktigt höjer tillväxten. Budgeten innehåller ett antal åtgärder för att öka produktiviteten, självförsörjningen och för att få långtidsarbetslösa i arbete.

I budgeten sänker Moderaterna skatten för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Vi gör det för att det är rätt; det ökar sysselsättningen. Och vi gör det för att det är rättvist att ansträngning ska löna sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor innebär att utbytet att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Alla som jobbar får sänkt skatt, och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad.

Alla som jobbar får större skattesänkningar än med regeringens förslag. Till skillnad från det förvärvsavdrag som regeringen infört innebär ett förstärkt jobbskatteavdrag lägre skatt på arbetsinkomster men inte på bidragsinkomster. Det innebär att utbytet av att gå från t.ex. arbetslöshetskassa eller aktivitetsstöd till jobb förbättras.

För att delfinansiera förstärkningen av jobbskatteavdraget avvisar vi regeringens förslag i proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.

Vi vill att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i vår kommittémotion 2021/22:4253 yrkande 2 om en förstärkning av jobbskatteavdraget och sänkt skatt för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

Vi säger nej till skattereduktionen för avgift till a-kassan.

Vi avvisar regeringens förslag i proposition 2021/22:34 som avser skattelättnad för cykelförmån. Regeringens skatteförändring är en åtgärd som varken löser ett påtagligt problem eller kan betraktas som något som har efterfrågats i nämnvärd utsträckning av arbetsgivare eller arbetstagare. Förändringen ökar däremot komplexiteten i skattesystemet.

Vi vill ha mer generösa regler för personaloptioner och anser att reglerna bör utvidgas i linje med de regler som gäller i Storbritannien, och som godkändes av EU-kommissionen. Det skulle innebära att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning och balansomsättning. Det bör också utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt. Vi vill att riksdagen ställer sig bakom vårt förslag om utvidgning av reglerna

för personaloptioner och en utredning om det är möjligt att göra systemet mer generellt och tillkännager detta för regeringen.

Den som ett helt arbetsliv varit med och byggt Sverige måste känna att det lönat sig – att pensionen räcker till. Många pensionärer får i dag inte ekonomin att gå ihop. Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten och därför sänker vi skatten för alla pensionärer med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

För svenskar som tidigare arbetat i Sverige men som nu bor i utlandet är den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK-skatten) ett viktigt inslag. Skatten bör därför sänkas från 25 till 20 procent.

För att ytterligare stödja de större företag som står för majoriteten av den kommersiella forskningen föreslår vi att taket i forskningsavdraget höjs ytterligare till 2 miljoner kronor per månad.

Ett ökat privat sparande ger människor större frihet att bestämma över sina liv, att spara till pensionen, att bygga upp en buffert och att skaffa sig en bostad. Ett eget sparande är också den främsta finansieringskällan för nystartade företag och en viktig källa för kapital för etablerade företag som växer. Därför föreslår vi att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Vidare föreslår vi att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

När det gäller förslaget om en bankskatt är det fel väg att gå att höja skatter för att finansiera sina utgifter. Det finns dessutom en stor risk att det är bankkunderna som i slutändan drabbas av en bankskatt, t.ex. genom högre bolånekostnader. Vi avvisar därför regeringens förslag om en bankskatt.

Vidare avvisar vi regeringens förslag om en skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Utöver att föreslå sänkta drivmedelsskatter med 7,2 miljarder kronor så att det blir 1 krona per liter billigare att tanka så avvisar vi det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus.

Avfallsförbränningsskatten tas bort för att underlätta lokal energiproduktion fr.o.m. den 1 juli 2022.

Vidare avvisar vi överindexering av kemikalieskatten, samt regeringens förslag på höjd skatt på alkohol respektive tobak från budgetpropositionen för 2021 och budgetpropositionen för 2022.

Regeringen har genomfört skattehöjningar med mycket små effekter på miljön, men som desto mer krånglar till och fördyrar vardagen för både företagare och konsumenter. Försäljningen av avfallspåsar på rulle, som inte beskattas och som är sämre för miljön, har ökat kraftigt. Vi avskaffar plastpåseskatten fr.o.m. den 1 juli 2022.

Vidare avvisar vi sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Moderaternas förslag. Vi står bakom

den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4040. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4040 yrkandena 4 och 5, kommittémotion 2021/22:4252, kommittémotion 2021/22:4253 yrkandena 1 och 2 och kommittémotion 2021/22:4254.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (SD)

Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD) anför: Grunden för ett fungerande välfärdssamhälle är att alla är med och bidrar efter förmåga. Den som kan jobba ska jobba. Så är dock inte fallet i dag. För att minska arbetslösheten måste åtgärderna rikta sig mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas: hos företag som expanderar och nyanställer på grund av tillväxt, inte på grund av massiva subventioner från staten. Det behöver bli billigare och lättare att starta företag, mer gynnsamt att expandera verksamheten samt mer lönsamt att gå från bidrag till arbete.

Sverigedemokraterna anser att det finns anledning att stärka ekonomin för arbetstagare och pensionärer och då särskilt bland dem med lägre inkomster. Vi föreslår därför att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension. För en medelinkomsttagare skulle förslaget innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år, samtidigt som personer med lägre inkomster får en större relativ ökning av den ekonomiska standarden.

Vi anser att förslaget om utvidgning av reglerna för personaloptioner går i rätt riktning men det måste utvidgas ytterligare så att fler branscher inkluderas. Att stänga ute innovativa företag för att de är verksamma inom en som det ser ut icke innovativ bransch är felaktigt. Vi vill att riksdagen ställer sig bakom vårt förslag om att utvidga reglerna för personaloptioner ytterligare så att fler branscher omfattas och tillkännager detta för regeringen.

Flerbarnstillägget bör omvandlas till ett flerbarnsavdrag – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna. Det innebär i praktiken att arbetande familjer med många barn får en skattereduktion, medan familjer som lever på bidrag inte längre kommer att omfattas av systemet.

Boende i utlandet som är skattskyldiga i Sverige behöver ofta betala en privat vårdförsäkring, beroende på i vilket land de bor, samtidigt som de inte nyttjar svensk välfärd i någon större utsträckning. Den särskilda inkomstskatten för personer som är bosatta utomlands bör därför återställas från 25 procent till tidigare 20 procent.

Ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer bör införas.

Den skattefria milersättningen för resor med privat bil i tjänsten bör höjas till 23,50 kronor per mil.

Förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar bör avskaffas.

För att uppmuntra till sparande till eget boende bör det införas ett avdragsgillt bosparande som kombinerat med ett särskilt bostadslån skulle ge unga personer större möjligheter att komma in på bostadsmarknaden.

Med den positiva utveckling som börsen har haft sedan investerings-sparkontot infördes har vissa förespråkat att skatten ska höjas. Resonemanget blir dock felaktigt eftersom det inte går att avgöra hur börsen kommer att utvecklas den kommande tiden och innehavaren är skyldig att betala skatt oavsett hur innehaven utvecklas. Höjningar av skatten innebär därutöver en framtida osäkerhet. Vi föreslår därför att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår vi vidare att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningarna och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt som uppgår till 15 procent av föregående års statslåneränta.

Fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Vi föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Vi föreslår vidare att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

När det är stor bostadsbrist tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Vi föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg. Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Vi föreslår därför att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

Bonus minus innebär att pengar överförs från familjer, ofta på landsbygden, som behöver något större fordon, till höginkomsttagare i tätort. Bonus minus ska ses i en större kontext, där regeringen konsekvent lägger allt större pålagor på bilister i glesbygd. Vi avskaffar bonus minus-systemet för personbilar.

Vi motsätter oss en skatt på avfallsförbränning, främst för att den inte på vare sig ett kostnadseffektivt eller verkningsfullt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Hela indexuppräkningsen på bensin- och dieselskatten ska avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av miljöklass 3 och miljöklass 1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

För att öka incitamenten att välja ett annat färdmedel föreslog Sverigedemokraterna under våren 2021 att trängselskatten skulle avskaffas tillfälligt och att staten skulle stå för inkomstbortfallet. På längre sikt bör

trängselskatten avskaffas permanent och vi föreslår därför att det tillsätts en utredning för hur detta kan åstadkommas och vilka effekter det medför för berörda regioner och infrastrukturprojekt.

Den svenska flygindustrin behöver förutsättningar för att överleva och utvecklas på lång sikt, vilket försvåras av regeringens otydliga hållning och tvära kast om framtidens flyg. För att detta ska kunna uppnås i en bransch som kännetecknas av långsiktiga och kostsamma investeringar måste det råda absolut klarhet om att svensk flygindustri ska konkurrera på marknadsmässiga villkor, och av denna anledning anser vi att flygskatten ska avskaffas.

Sedan skatten på plastpåsar infördes har det skett en kraftig minskning av beskattade plastbärkassar, och parallellt en ökning av icke-beskattade avfallspåsar av plast och papperspåsar – produkter som är sämre ur miljösynpunkt. Vi anser att den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Sverigedemokraternas förslag. Vi står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:3938. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:3938 yrkandena 2 och 3 och kommittémotion 2021/22:4264.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (C)

Per Åsling (C) anför:

I samband med tecknandet av det s.k. januariavtalet inleddes historiska reformer av arbetsmarknaden, av matchningen och av mottagandet av nyanlända. Dessa reformer behöver fortsatt genomföras för att få full effekt. Men det räcker inte. Höga kostnader för att anställa stänger fortfarande ute människor från arbetsmarknaden. För att möjliggöra fler enkla jobb och därmed fler vägar in på arbetsmarknaden behövs både förstärkt utbildning, lägre kostnader för att anställa och en bättre introduktion till arbetsmarknaden.

Centerpartiets budget lägger därför fram ett antal kraftfulla reformer, dels för att pressa ned arbetslösheten och långtidsarbetslösheten efter pandemin, dels för att stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt.

Regeringens föreslagna förstärkning av skattereduktionen riktad mot förvärvsinkomster välkomnas. Förslaget bör dock ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst på 300 000 kronor. För att bibehålla sitt reala värde bör reduktionen indexeras. Regeringen bör därför återkomma med ett separat förslag som indexerar de aktuella beloppsgränserna – infasningsintervallet och reduktionens storlek – med prisbasbeloppet.

Regeringens förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa bör inte genomföras.

Regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån välkomnas.

Det är bra att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar, men förslaget bör också inkludera etanolbilar.

Regeringens avisering om lättnader i regelverket för personaloptioner är ett steg i rätt riktning, men de är inte tillräckliga på längre sikt. Regeringen bör därför återuppta dialogen med kommissionen, för att få till stånd mer konkurrenskraftiga regler, t.ex. vad gäller storleken på berörda företag.

Skattereduktionen för installation av grön teknik bör utvidgas ytterligare. Kravet om att reduktion för installation av system för lagring enbart beviljas för sådana installationer som avser lagring av egenproducerad el bör tas bort. Lagring av sådan elenergi som inte är egenproducerad kan också bidra till att förbättra effektbalansen och bidra till en jämnare belastning på elnäten. En andel av materialkostnaden för att åtgärda inte godkända eller lagenliga enskilda avlopp bör inkluderas i reduktionen liksom vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder. Vidare bör konvertering av bilar från fossil drift till biodrivmedel eller biogas inkluderas vilket skulle innebära att de resurser som i dag är avsatta för den s.k. konverteringspremien kan minska.

En skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter (landsbygdsavdrag) bör införas.

Det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

En företagsform ska införas där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag. Denna beskattning skulle ersätta all form av övrig beskattning kopplat till företagandet, såväl inkomstskatt som mervärdesskatt.

De första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

Jag välkomnar regeringens förslag om skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar.

Vidare anser jag att en utredning av reglerna om andrahandsuthyrning borde tillsättas.

Det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag. Därför anser jag att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentligfinansiellt neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

Regeringens förslag till en riskskatt för kreditinstitut är i grunden olyckligt konstruerad. Ett av de större problemen med den föreslagna utformningen är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Regeringen borde därför skyndsamt återuppta dialogen med kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

Svensk industri spelar en nyckelroll i klimatomställningen. Energi-effektivisering inom industrin är avgörande för att Sverige ska kunna minska

utsläppen av växthusgaser och frikoppla den ekonomiska tillväxten från klimatutsläpp. Därför borde ett system införas med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare jämfört med dagens regler.

Skogsavdragsreglerna, som ska förhindra beskattning av kapitaluttag, ger snabbare skogsavdrag vid rationaliseringsförvärv än vid vanliga förvärv. Ett borttagande av begreppet rationaliseringsförvärv i reglerna om skogsavdrag ger en betydande förenkling och stämmer väl överens med syftet bakom reglerna, att inte beskatta kapitaluttag. Ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag borde därför införas.

I proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Jag vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

Jag delar inte regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik samt avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor, är välkommet men jag och mitt parti föreslår att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

För att finansiera andra prioriterade satsningar avvisar jag förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer.

Vidare anser jag att den s.k. dansbandsmomsen ska avskaffas.

Jag välkomnar att regeringen föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid av skatteinbetalningar.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Centerpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4121. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4121 yrkandena 5 och 6.

4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (V)

Vasiliki Tsoulaki (V) anför:

Vänsterpartiets budgetmotion handlar om att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och man vill se en stor, grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Vänsterpartiets förslag ökar tryggheten för människor genom ett starkt socialförsäkringssystem och trygga arbetsvillkor. Vänsterpartiet ger småföretagare bättre förutsättningar och bygger ut infrastrukturen genom en utvecklad transportsektor. Genom vänsterpolitik skapar vi välfärd som kommer alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg.

En viktig skatteprincip bör vara att lika inkomster ska beskattas lika. Principen slogs sönder av den borgerliga regeringen i samband med införandet

av de olika jobbskatteavdragen. Jobbskatteavdragen omfattar endast arbetsinkomster vilket innebär att den som t.ex. är arbetslös och får 20 000 kronor i månaden från a-kassan betalar ca 1 700 kronor mer i skatt varje månad än den som har en arbetsinkomst på 20 000 kronor i månaden.

Regeringen har tidigare i praktiken slutit skatteflyktan för ålderspensionärer. Regeringens förslag om att sluta skatteflyktan även för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning välkomnas. I budgeten för 2022 presenterar Vänsterpartiet förslag som innebär att skatteflyktan för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenningen, a-kassan och föräldraförsäkringen sluts helt.

Regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag avvisas till förmån för Vänsterpartiets förslag om en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad. Med Vänsterpartiets förslag sänks skatten med 380 kronor per månad på inkomster upp till 30 000 kronor.

Regeringens förslag om att införa en skattereduktion för a-kasseavgifter välkomnas. En skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter borde också införas.

Regeringens förslag om att utvidga regelverket kring personaloptioner bör inte genomföras.

Jobbskatteavdragen bör trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden och brytpunkten för statlig inkomstskatt bör sänkas från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor för 2022.

Två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt bör införas i budgeten för 2022. Förslaget innebär en höjning med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och en ytterligare höjning med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Skattereduktionen för hushållsnära tjänster bör avskaffas.

Skattereduktionen för renovering, ombyggnad och tillbyggnad (rotavdraget) bör tas bort. Av konjunkturella skäl bör bara taket i rotavdraget sänkas för 2022.

Skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer bör avskaffas.

Den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,1 procent. Dessutom är de svenska avskrivningsreglerna mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Bolagsskatten ska därför höjas och återgå till 22 procent.

Ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna. Ränteavdragen har därtill en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en treårsperiod. Av konjunkturella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen nya regler om koncernbidragsspärrade underskott m.m. Vänsterpartiet ansåg, i likhet med Skatteverket, att de nya reglerna ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och avvisade därför förslaget. Vänsterpartiet vidhåller denna uppfattning och föreslår att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Skattebortfallet till följd av beskattningen av ISK är betydande. Beskattningen av stora kapitalvinster bör skärpas, oavsett om dessa sker inom ramen för ISK eller på traditionella aktie- och fondkonton. Vänsterpartiet föreslår därför att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

En viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normalskattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår i sin budgetmotion att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. att arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen inte ska beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer anser jag att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Förslaget skulle ha följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Vidare ska den kommunala fastighetsavgiften kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

En exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Investeraravdraget har kritiserats för sina fördelningspolitiska effekter och för att det kan skapa nya vägar för skatteplanering. Av fördelningspolitiska skäl ska därför investeraravdraget avskaffas.

En beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 bör införas, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent jämfört med den gamla skatten.

Under 2017 sänktes energiskatten för datorhallar i Sverige. Jag menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och anser därför energiskatteavdraget för datorhallar ska avskaffas.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:3278. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:3278 yrkandena 5 och 6.

5. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (KD)

Hampus Hagman (KD) anför:

I ett känsligt konjunkturläge där det även i fortsättningen krävs en expansiv ekonomisk politik – men där ekonomin samtidigt visar sig stark – behövs enligt Kristdemokraterna särskilt väl avvägda reformer som investerar i framtida tillväxt, välbefinnande och hälsa. I stället lägger budgeten alltför stort fokus på att lösa en enskild votering i kammaren här och nu och säkra ännu en stund av socialdemokratiskt regeringsinnehav. Kristdemokraterna prioriterar annorlunda och ser människorna bakom de dystra siffrorna. Patienten i vården, den arbetslösa som söker försörjning och en arbetsgemenskap, familjer som upplever otrygghet i sina bostadsområden och behoven av att livet på landsbygden ska fungera.

Kristdemokraterna vill se ökad lönsamhet i att arbeta och ett lägre skattetryck och har därför flera förslag på sänkta skatter för breda löntagargrupper, pensionärer, barnfamiljer och för dem som har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Skatteförslagen i Kristdemokraternas budgetmotion minskar marginaleffekterna för dem som går från bidrag och ersättningar till arbete och ökar drivkrafterna till högre utbildning.

Ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare bör införas. Samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor i lägre skatt per år.

Dubbelt jobbskatteavdrag införs för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige. Två år med dubbelt jobbskatteavdrag föreslås för den som tagit

akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt jobbskatteavdrag vid 69 års ålder.

Problemen med hög långtidsarbetslöshet och en tudelad arbetsmarknad gör att det är viktigt att snabbt få reformer på plats. Förslaget om ett dubbelt jobbskatteavdrag till de som går från långtidsarbetslöshet till jobb, bör därför betalas ut som en jobbstimulans, på utgiftssidan under utgiftsområde 14 för 2022 och först därefter som en minskad intäkt.

För att stärka barnfamiljernas ekonomi föreslås ett jobbskatteavdrag för föräldrar som är en fast nivå och som initialt uppgår till 150 kronor per vårdnadshavare per månad.

Sänkt inkomstskatt för boende i stödområdet A och B bör avskaffas.

Det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år bör höjas, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år som arbetar. En skattesänkning, som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Tillsammans med höjt bostadstillägg för pensionärer (BTP), där ytterligare förstärkningar utöver regeringens förslag föreslås, skulle det innebära upp till 10 200 kronor mer per år i inkomst för en pensionär med låg inkomst och hög hyra.

Brytpunkten för statlig inkomstskatt bör höjas med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringens förslag.

Den särskilda inkomstskatten bör återigen sänkas till 20 procent.

Plantering, matlagning och gravvård bör tillföras de tjänster som inkluderas i rutavdraget.

Milersättningen i reseavdraget bör höjas till 20 kronor liksom taket för avdragsgränsen till 13 000 kronor.

Skatten på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer bör sänkas.

Det bör tillsättas en utredning som utreder hur ett förmånligt bosparande skulle kunna införas, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst, där ett skatteavdrag ingår de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

En utredning bör tillsättas som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till skattereduktion för gåvor och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas. Beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget bör höjas så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Företagen och svensk konkurrenskraft kan stärkas, fler anställas och mer produkter och tjänster produceras genom att ge företagen ekonomiska fördelar med att tidigarelägga sina investeringar. För att stimulera investeringarna, och därmed också klimatomställningen och digitaliseringen i näringslivet, ska en tillfälligt sänkt bolagsskatt införas för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen ska omfatta materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt bruk i verksamheten.

Vidare ska det införas en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas för maximal enkelhet. Detta skulle kunna bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare.

Kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kredittillväxten samtidigt. Därför ska ränteavdraget sänkas med 1–2 procentenheter per år och taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Sveriges företagare blir allt äldre och det blir mer och mer vanligt att deras barn inte kan eller vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. Därför borde det utredas hur ägarskiftet kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

All nyproduktion av lägenheter och hus är i dagsläget undantagna från fastighetsavgiften i 15 år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i den ordinarie beskattningen kommer ägarlägenheten dock att missgynnas skattemässigt. Orättvisan i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt.

Vidare anser jag att fastighetsskatten på obebbyggd tomtmark (hyreshusenheter) ska höjas.

När småspararnas investeringar görs via ett upprättat bolag (juridisk person) kan de inte längre ta del av investeraravdraget eftersom det bara gäller för fysiska personer som förvärvar andelar i företag av mindre storlek. Därför anser jag att investeraravdragets utformning ska förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidra till svenska småbolags kapitalförsörjning.

Avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse när sådan sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte ska regleras så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Det är rimligt att beskattningen av systemviktiga kreditinstitut ökar eftersom de vid en eventuell finansiell kris inte bara riskerar att orsaka direkta kostnader för samhället utan även indirekta i form av t.ex. lägre tillväxt och högre arbetslöshet i en vikande konjunktur. Regeringens förslag kommer dock att drabba det offentliga utvecklingskreditinstitutet Kommuninvest, som är en samverkan mellan de flesta av Sveriges kommuner och regioner, trots att kreditinstitutet inte utgör den risk för samhället som regeringens förslag är tänkt att beskatta. Jag anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att skyndsamt återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Stämpelskatt för fartyg och luftfartyg bör sänkas

Det är i grunden bra att styra mot val av mer miljövänliga bilar vid inköpstillfället, men regeringen genomför mer eller mindre årligen nya skärpningar av bonus malus-systemet vilket skapar osäkerhet för de som ska

köpa ett nytt fordon. Om systemet ska fungera över tid är det viktigt att medborgarna är trygga med att systemet har en längre hållbarhet än ett år i taget. Därför avvisas de förändringar regeringen avser i bonus malus för i år.

Avfallsförbränningsskatten missar sitt miljöfrämjande syfte – följden blir att kraftvärmesektorn försvagas och energiförsörjningen blir mer sårbar och skatten föreslås därför sänkas. Regeringen föreslår nu dessutom en indexering av avfallsförbränningsskatten. Att automatiskt höja en skatt innan tillämpningsproblemen är lösta och som riskerar försvaga kraftvärmesektorn är inte lämpligt och förslaget avvisas.

För att stödja flygnärings återhämtning i spåren av pandemin tas flygskatten bort under nästa år.

Den nuvarande beskattningsmodellen av tung vägtrafik bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka, samt fordonens miljöpåverkan.

Regeringens höjning av skatten på alkohol och tobak för 2023 som aviserats i budgetpropositionen för 2021 och för 2022 tidigareläggs till 2022.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Kristdemokraternas förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4221. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4221 yrkandena 5 och 6 och yrkandena 7–10 och 12–14.

6. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (L)

Gulan Avci (L) anför:

Liberalerna är partiet för alla de som vill byta regering och prioritera skola, integration och klimat. I Liberalernas budgetmotion redovisas de reformer och prioriteringar som kommer att vara vägledande i Liberalernas arbete för ett liberalt maktskifte.

Välfärden är resultatet av att företagen skapar både jobb och skatteintäkter som finansierar vår välfärd. Liberalernas välfärdsmodell bygger på att människor arbetar och att våra företag växer. Politiska partier till vänster i Sverige vill nu vrida den ekonomiska politiken till vänster med återinförd förmögenhetsskatt, fastighetsskatt och höjda skatter på sparande. Genom slopandet av förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten kan vår tids entreprenörer bygga och utveckla bolag i Sverige. Vi blir alla rikare när vinster från globala försäljningssuccéer återinvesteras i nya företag här hemma. Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa.

Utgångspunkten bör vara att skattelättnader som ger upphov till de största möjliga samhällsekonomiska vinsterna ska prioriteras, dvs. skattelättnader som förväntas ge positiva effekter på arbetskraftsutbudet. Regeringens förslag går i motsatt riktning. Genom att inte skilja på skattepliktiga transfereringar och arbetsinkomster uttraderas i praktiken skillnaderna i marginal mellan att

arbeta och inte arbeta. Reduktionen kan därför inte heller förväntas ge några nämnvärda effekter på arbetskraftsutbudet, något som även noteras i konsekvensanalysen där förslaget förväntas leda till minskat antal arbetade timmar för inkomsttagare som redan tjänar över 265 000 kronor per år. Regeringens förslag i proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster avvisas.

Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa. Det bör införas ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad. Till skillnad från regeringens politik bidrar det till att det lönar sig att gå från bidrag till jobb.

Marginalskatterna bör sänkas för att utbildning ska löna sig bättre. Skiktgränsen för statlig skatt bör höjas med 24 000 kronor per år. Det kommer att ge drivkraft till ökad sysselsättning och fler arbetade timmar, vilket i sin tur får ekonomin att växa och skapar ökade skatteintäkter för en fortsatt stark framtida välfärd. Det viktigaste skälet är dock inte makroekonomiskt, utan det handlar om rättvisa. Makten över den egna tillvaron ökar när individen får behålla mer av den inkomst som hon eller han själv har tjänat ihop.

Som årsrik person har man ofta skaffat sig stora kunskaper och erfarenheter som givetvis kan vara till stor nytta för en arbetsgivare. Det ska löna sig att välja att stanna kvar i arbetslivet ytterligare en tid. Jobbskatteavdraget för äldre bör utökas och riksdagen bör ställa sig bakom vårt förslag om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre och tillkännage detta för regeringen.

Sänkt inkomstskatt för boende i stödområde A och B bör avskaffas.

Regeringens förslag i proposition 2021/22:34 som avser skattelättnad för cykelförmån bör avvisas. Det presenterade förslaget är ett avsteg från den skatterättsliga huvudregeln om att inkomst av arbete ska beskattas lika oavsett om ersättningen utgår i form av lön eller förmån. Ett sådant avsteg bör tydligt svara mot ett behov, och det bör lika tydligt framgå på vilket sätt den föreslagna ändringen kommer att bidra till att uppfylla detta behov.

Expertskatten behöver göras mer förmånlig för att Sverige ska ha goda förutsättningar att attrahera rätt kompetens. En satsning bör göras på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år, jämfört med dagens fem år.

Ett särskilt rutavdrag för åsrika personer bör införas och i Liberalernas budgetmotion läggs därför ett förslag på hur ett sådant kan utformas.

Ett skattegynnade bospårande bör införas. Den som sparar på ett bosparkonto ska kunna få skatteavdrag motsvarande 20 procent av det belopp som sparas under året, upp till ett takbelopp på 20 000 kronor.

Behovet av en schablonbeskattad företagsform framstår som särskilt angeläget i ljuset av den regelbörda som enskilda näringsidkare har i dag. I

Liberalernas budgetmotion föreslås därför en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare som under året har varit föremål för en statlig utredning inom ramen för januariöverenskommelsen.

3:12-regleringen har fortfarande en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen. Ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare borde därför införas.

Investeringssparkontot har skapat en attraktiv sparform där både användning och beskattning är enkel att förstå. Detta bidrar till en demokratisering av sparandet och därmed ökad egenmakt för fler. För att stimulera fler att börja spara ska att de första 300 000 sparade kronorna göras skattefria och golvet på beskattning av investeringsparkonto avskaffas.

Skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark ska höjas.

När det gäller förslaget om skattefria uthyrning av personliga tillgångar hänvisar jag till vikten av att undantag och speciallösningar i skattesystemet som bidrar till att öka komplexiteten i regelverket bör införas med försiktighet. I likhet med en rad remissinstanser finner jag att det skattefria beloppet om 20 000 kronor framstår som godtyckligt valt. Sänkta kapitalskatter för vanliga låg- och medelinkomsttagare är en prioriterad liberal fråga.

Regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år avvisas. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskärpningen är därmed i praktiken fingerat.

Stämpelskatten vid registrering av fartyg ska avskaffas eftersom den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och då får en högre skatt i dagens system. Skatten ska ersättas med en avgift hos Sjöfartsverket för att finansiera inregistreringen.

Regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag avvisas till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna.

Energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken.

Brytningen av torv, vårt enda inhemska fossila bränsle, måste fasas ut. Koldioxidskatt på torv som används för icke-energiändamål ska därför införas. Det handlar framför allt om odlingstorv, en produkt som har växt kraftigt på senare år. Skatten föreslås bli 300 kronor per ton koldioxid, vilket motsvarar en fjärdedel av koldioxidskatten för fossila bränslen eller runt 150 kronor per kubikmeter torv.

Den extra indexering av skatten på förbränning av avfall som regeringen föreslår avvisas.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Liberalernas förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4181. Riksdagen bör bifalla motionerna 2021/22:4181 yrkandena 4 och 5 och yrkandena 7 och 12, kommittémotion 2021/22:4240 yrkandena 1 och 2 och kommittémotion 2021/22:4241.

Särskilt yttrande

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M, KD)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Borian Åberg (M), Hampus Hagman (KD) och Kjell Jansson (M) anför:

Moderaterna och Kristdemokraterna vill understryka att det är anmärkningsvärt att regeringens budgetproposition inte innehåller några kompletta förslag till förändring i skattelagstiftningen, utan att regeringen uteslutande behandlar alla av budgetpropositionens skatteförändringar i separata propositioner som avlämnas efter att budgetpropositionen har presenterats.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.